Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Queens Apskrity $8.00
Užsieniuose $9.00
Vienas numeris 5 c.
PRICE 5c A COPY

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ – LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States
110-12 ATLANTIC AVE., Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. VIrginia 9-1827—1828

No. 68 ★★★★ Richmond Hill 19, N. Y., Šeštad., Bal. (April) 5, 1952 ★★★★ Metai 42-rieji, Dienraščio 34-tieji.

Kriksai

Ar bus streikas?
Oliver Vickery Maskvoje.
Paul Cezanne kurinių paroda.
R. Baraniko paskaita.
Hugo ir Brown.
Rašo R. MIZARA

Plieno pramonės darbininkų streikas, nustatytas skelbti balandžio 8 dieną, gali neįvykti net ir tuomet, jei samdytojai atsisakytų išpildyti jų reikalavimus.

Dalykas tame: Washingtone rimtai galvojama apie paėmimą valdžios žinion plieno pramonę!

Tasai "paėmimas", aišku, tebūtų tik popieriuje, tik iš vardo. Plieno magnatai gautų tuos pačius pelnus, kokius gauna, fabrikai pasiliktų jų rankose, kaip buvę.

Valdžia "paimtų" plieno pramonę savo "kontrolėn" tik tam, kad užkirsti kelią darbininkų streikui, kad priverstų darbininkus dirbti!

Geležinkeliai šiandien, formaliai, taipgi yra valdžios.

★

Amerikietis verslininkas Oliver Vickery nuvyko į Maskvą dalyvauti tarptautinėje ekonominėje konferencijoje, kurios sesijos ten tebesitęsia.

Mr. Vickery viešai pareiškė, kad jis tiki kapitalistine santvarka, kad jis, taigi, konferencijos dalyviams pasakys, jog amerikinė kapitalistinė santvarka yra geriausia pasaulyje.

Tenka pripažinti, jog Mr. Vickery turės ten pilną žodžio laisvę, galės sakyti, ką jis nori. Tačiau iš anksto galima spėti, kad mūsų biznierius konferencijoje negaus visuotinio pritarimo.

Konferencijos vyriausias tikslas: pralaužti visokias užtvaras tarptautinei prekybai, nes tai padėtų pašalinti trečiojo pasaulinio karo pavojų.

★

Šiomis dienomis niūjorkiškiame Metropolitan muziejuje buvo atidaryta žymaus francūzų vaizduojamojo meno dailininko, **Paul Cezanne,** kūrinių paroda.

Iš viso išstatyta 128 jo darbai.

Cezanne gimė 1839, o mirė 1906 metais.

Kadaise šis teptuko ir paletės meistras buvo apšauktas komunaru ir anarchistu, jo kūryba žeminta ir niekinta, panašiai, kaip žeminami ir niekinami darbai šių dienų progresyvių dailininkų.

Tačiau, nūnai, Cezanne darbai didžiai vertinami.

★

Įdomu tai, kad šia proga mūsų didmiesčio lietuviai sekmadienį galės plačiau susipažinti su Povilo Cezanne gyvenimu ir kūryba iš paskaitos, kurią pateiks dailininkas R. Baranikas, dvejis metus studijavęs meną vienoje Paryžiaus dailės akademijoje.

Paskaitą ruošia LMS III-čioji apskritis. Ji įvyks Kultūriniame Lietuvių Centre, Richmond Hill, N. Y.

★

Francūzų tauta davė pasauliui daug mokslo ir meno genijų.

Štai, šiemet pasaulis mini 150 metų sukaktį nuo rašytojo **Victor Hugo** gimimo.

Pasirodo, jog Hugo kadaise viešai ir griežtai protestavo prieš Jono Browno nužudymą.

Jonas Brownas, skaitytojai turėtų žinoti, buvo atkaklus kovotojas prieš vergiją; dėl to Virginia valstijos teismas jį nusmerkė mirčiai ir kovotojas buvo nužudytas.

Rašytojas Hugo sakė, jog tai yra žiauresnis darbas, negu Kaino, kuris užmušė savo brolį Abelį. **"Washingtonas užmuša Spartaką,"** rašė Victor Hugo.

Šiandien progresyvioji žmonija Jonui Brownui paminklus stato; jis yra nemirštamas, kaip nemirštami tie, kurie jam kovoti padėjo ir jį gynė.

TRUMANAS PAVARĖ GENERALĮ PROKURORĄ McGRATHĄ

GENEROLAI REIKALAUJA DAR $5,000,000 KARO BAKTERIJOM PERĖTI

Kanada parinkta kaip didžiausia karinių bakterijų perykla

Washington. — Generolas E. F. Bullene, kalbėdamas slaptame susirinkime kongresinės lėšų komisijos, vasario 28 d. ragino paskirti dar 5 milijonus dolerių, kad galima būtų daugiau priperėti karinių bakterijų ir prietaisų toms ligų bakterijoms skleisti tarp priešų.

Tiktai šią savaitę tegalima buvo pamatyti spaudintą raportą apie tą generolo Bullene reikalavimą.

Šiemet yra išleidžiama 31 milijonas, 600 tūkstančių dolerių bakteriniams ir cheminiams karo įrankiams. Gen. Bullene prašė pridėti dar 5 milijonus dolerių bakterijoms veisti per sekamus 12 mėnesių nuo ateinančios liepos 1 d.

Ottawa, Kanada. — Laikraštis Montreal Standard rašo, jog Kanados, Jungtinių Valstijų ir Anglijos valdovai jau 1950 metų pavasarį slaptai susitarė, kad Kanadoje bus daugiausia gaminama karinių bakterijų, kurios būtų mėtomos į priešų žemę.

Kanada duos Jungtinėms Valstijoms žinių, ką naujo suras apie ligų bakterijų vartojimą kare. Jungtinės Valstijos už tai suteiks Kanadai žinių apie tūlus savo karinius atradimus.

Francijos seimas numuša lėšas civiliams reikalams

Paryžius.--Francijos premjeras Pinay reikalavo numušti $314,285,000 nuo išlaidų civiliniams reikalams, kad liktų ginklavimuisi kuo daugiausia pinigu. Šalies seimas užgyrė reikalavimą 351 balsų prieš 212.

Geležinkelių pelnai pakilo 10 procentų per metus

Washington. — Geležinkelių kompanijos pernai gavo 320 milijonų, 700 tūkstančių dolerių gryno pelno, tai yra, 10 procentų daugiau, kaip 1950 metais.

Apart pasiimtų grynų pelnų, geležinkelių kompanijos pasilaikė "atsargai" dar milijonus dolerių.

Ekonominėj Maskvos konferencijoj yra 450 atstovų iš 42 šalių

Maskva. — Tarptautinėje verslo - pramonės konferencijoje čia dalyvauja daugiau kaip 450 biznierių ir unijistų iš 42 šalių. Tame skaičiuje yra ir 3 amerikonai.

Konferencija vedama šešiomis kalbomis — rusiškai, angliškai, vokiškai, francūziškai, ispaniškai ir chiniškai.

Konferencijos prezidiume yra ir amerikonas Oliver Vickery ir anglas lordas Boyd-Orr.

ORAS. — Šilčiau, vėjas ir lietus.

Vengrija pagerbė graikų kankinį

Budapest, Vengrija. — Vengrų valdžia pakeitė Budapesto Standard Elektros Kompanijos vardą į Nikolo Beloyannis vardą. Taip pagerbė graikų komunistų vadovą Beloyannį, kurį Graikijos monarcho-fašistai sušaudė pereitą sekmadienį sykiu su trimis kitais komunistais.

Iširo plieno kompanijų derybos su unija

New York.—Iškriko Plieno Darbininkų Unijos derybos su kompanijomis. Unija reikalavo vykdyti valdinės algų komisijos pasiūlymą — pridėti 17 su puse centų algos per valandą ir įvesti kitus pagerinimus, vertus dar 8 centų.

Kompanijos siūlė tiesiogiai 9 centų priedą ir 7 centų vertus šalutinius pagerinimus.

Unijos vadovai pareiškė, jog "neišvengiamas" 650,-000 plieninnikų streikas, pradedant nuo vidunakčio iš balandžio 8 į 9 d.

Prez. Trumanas planuoja vieną iš dviejų — perimti plieno fabrikus į armijos žinybą arba gauti teismo indžionkšiną, kuris, pagal Tafto - Hartley įstatymą, baustinai užgintų streikuoti per 80 dienų.

$3,500,000,000 ATPILDŲ ŽYDAM IŠ VAKARŲ VOKIETIJOS?

Bonn, Vokietija. — Pranešama, kad žydai reikalaus viso 3 bilijonų, 500 milijonų dolerių atlyginimo iš vakarinės Vokietijos už nacių padarytus jiem nuostolius.

Dauguma amerikonų sako, nereikėjo kištis Korėjon

New York. — Dr. Gallupo Viešosios Nuomonės Institutas apklausinėjo daugelį gyventojų įvairiose valstijose:

—Ar Amerikos valdžia padarė klaidą, įsiveldama į Korėjos karą?

51 procentas žmonių atsakė:

—Taip, tai buvo klaida.

35 procentai sakė, nebuvo klaidos.

14 procentų pareiškė, jog neturi nuomonės, ar tai buvo klaida ar ne.

Pernai liepos mėnesį padarytuose apklausinėjimuose 54 procentai žmonių sakė: Amerika turėtų ištraukt savo kariuomenę iš Korėjos, jeigu kinai, Korėjos liaudininkų talkininkai, taipgi pasitrauktų iš ten.

(Korėjos liaudininkai ir kinai kartotinai siūlė atšaukt visą svetimųjų kariuomenę iš tos šalies.)

Francūzai vis medžioja ir šaudo Tunisijos patrijotus

Tunis. — Tunisijos tautininkai išsprogdino tris bombas prieš francūzus valdininkus Sousse mieste. Viena bomba sužeidė miesto majorą Serafiną Zavaco.

Francūzų kariuomenė sušaudė dar 300 Tunisijos patrijotų; nušovė du tik už tai, kad jie naktį gatvėn išėjo.

Francijos pastumdėliai nepajėgia sudaryt valdžios

Francijos paskirtas pastumdėlis Sal. Bakkuš kaipo vietinis Tunisijos premjeras vis dar negali sudaryt savo ministrų kabineto. Vietiniai tunisai politikai nekenčia jo, o kiti bijo savo tautiečiu keršto.

Buvusieji Tunisijos premjerą Četniką francūzai areštavo ir privertė arabiškąjį "valdovą" kunigaikštį Aminą užgirt Bakkušą kaip premjerą.

Kunigaikščio sūnus Čedly taipgi pritaria Tunisijos tautininkams prieš francūzus.

Bailus senis kunigaikštis persikraustė iš savo palociaus į vasarvietę visu mėnesiu anksčiau, negu paprastai darydavo.

Ispanijos fašistų ir francūzų tankai grūmoja alžyriečiams

Tanžyr. — Ispanijos fašistai ir francūzai atsiuntė tankus ir šarvuotus automobilius į Tanžyrą. Grūmoja šaudyt arabus-morokkiečius Tanžyro gyventojus, jeigu jie dar keltų riaušes prieš francūzus.

Francūzai ruošia teismą 70 arabų, areštuotų už pirmesnes demonstracijas.

Demonstrantai smerkė kruviną Francijos terorą prieš Tunisijos arabus. Tad francūzai nušovė kelioliką demonstrantų.

Tanžyras, pietiniai - vakariniame Afrikos kampe, yra laikomas tarptautiniu ruožtu. Ji bendrai valdo Francija, Anglija, Ispanija ir Portugalija.

Jungtinės Valstijos turi Tanžyre galingą "Amerikos Balso" radijo stotį, per kurią veda propagandą prieš komunistus visame pasaulyje.

Draftuos 1,200,000 vyrų per 12 mėnesių

Washington. — Karinė valdyba planuoja draftuot 1 milijoną, 200 tūkstančių jaunų vyrų per 12 mėnesių nuo liepos 1 d. šiemet iki 1953 m. liepos 1 d.

Amerikonai mėtą "bakterijų blynus"

Tokio. — Kinijos radijas skelbė, kad Amerikos lakūnai mėtę į liaudininkų Šiaurinę Korėją blynus, "užtaisytus apkrečiamųjų ligų bakterijomis."

Blynai, iš pažiūros, atrodę "tinkami valgymui."

Viena. — Austrijoj yra 215,150 bedarbių.

Darbiečių laimėjimai Londono rinkimuose

London. — Darbo Partija tiek laimėjo paskutiniuose Londono miesto tarybos rinkimuose, kad turės 66 atstovus taryboje, kuri viso susideda iš 129 narių.

KALNO GRIUVIMAS PALAIDOJO TRAUKINĮ

Lisbon, Portugalija. — Daugybė uolų nugriuvo nuo Cascais kalno ir palaidojo pravažiuojantį traukinį. Iš griuvėsių jau išimta 10 lavonų.

Pusan, Korėja.—Australija atsiuntė jau trečią kariuomenės batalijoną talkon prieš Šiaurinės Korėjos liaudininkus.

McGRATH PAVARYTAS PO TO, KAI JIS IŠMETĖ MORRISĄ, VALDININKŲ SKANDALŲ TYRINĖTOJĄ

McGrath slėpė "šalutines" savo pajamas nuo Morriso tyrinėjimų

Washington. — Generalis Jungtinių Valstijų prokuroras Howard McGrath balandžio 3 d. pašalino Newboldą Morrisą, tyrinėtoją valdininkų, kaipo taksų sukčių bei kyšių ėmėjų.

Už trijų valandų po to prezidentas Trumanas pavarė McGrathą ir tuojau paskyrė jo vieton federalį teisėją Jamesą P. McGranery iš Philadelphijos.

McGrathas perpyko ant Morriso todėl, kad Morris atsiuntė jam blanką su klausimais, — kokių pašalinių įplaukų McGrathas gavo, būdamas valdžios tarnyboje. McGrathas atmetė tuos klausimus, atsisakydamas parodyti šalutines savo pajamas kaip valdininko.

McGrathas taipgi sulaikė daugiau kaip 500 Morriso blankų su klausimais kitiems teisingumo departmento valdininkams, kiek jie "ekstra uždirbo," apart gautų iš valdžios algų. McGrathas, kaipo generalis prokuroras, buvo to departmento galva.

Seniau jis buvo Rhode Island valstijos gubernatorius, paskui Jungtinių Valstijų senatorius.

1948 metais vadovavo prezidentinei kampanijai už Trumano išrinkimą.

Trumanas 1949 metais paskyrė McGratha generaliu prokuroru. Užėmęs tą vietą, McGrathas užvedė visą eilę teismų prieš komunistus bei kitus vadinamus "neištikimuosius."

Haroldas Stassenas, vienas republikonų kandidatų į prezidentus, andai itarė, kad MacGrathas, būdamas valdinėse vietose, taip pralobo, jog milijonierium tapo. Į Stasseno laišką su tokiu klausimu McGrathas nieko neatsakė.

Buvo ir kitu įtarimų apie pašalines McGratho pajamas tuo laiku, kai jis valdininkavo.

Prez. Trumanas paskyrė Newboldą Morrisą valdininkų skandalų tyrinėtoium vasario 1 d. šiemet. McGrathas tada karštai užgyrė Morrisa; ketino ir pats pasiduoti Morriso tyrinėjimams. Dabar gi pabūgo.

Morris vadina save "pažangiu" republikonu. Jis buvo New Yorko miesto tarybos pirmininkas prie velionio majoro La Guardijos.

Korespondentai dabar užklausė Morrisą, kuom jis patarnavo, per pora mėnesių būdamas generalio prokuroro padėjėju, kaip sukčiu valytojas iš valdžios.

Morris atsakė:

"Tikras ir didžiausias mano patarnavimas yra tame, kad McGrathas tapo išmestas iš valdžios."

Dar keli bilijonai dolerių atom-bomboms

Washingtdn. — Atominių fabrikų statybai ir atominiam ginklams dabar išleidžiama pustrečio bilijono doleriu per metus. Be to, per keletą sekamu metų bus išleista dar 5 bilijonai dolerių tokiems darbams, sakė Gordonas Dean, Jungtinių Valstijų Atominės Jėgos Komisijos pirmininkas.

Advokatai liudija apie ligų perus Korėjoje

Pyongyang, Korėja. — Tarptautinės Advokatų Sąjungos komisija tyrinėjo kaltinimus, kad Amerikos lakūnai mėtė apkrečiamųjų ligų bakterijas į Šiaurinės Korėjos Liaudies Respubliką.

Ta advokatų komisija raportavo balandžio 2 d., jog surado musių, utėlių ir kitų vabzdžių, apkrėstų choleros, tifo, maro ir kitų ligų perais.

Raportą pasirašė sekamieji advokatai:

Brandweiner (iš Austrijos), Cavallieri (Italijos), Debritto (Brazilijos), Gaster (Anglijos), Jacquier (Francijos), Kei Bin - yan (Kinijos), Morens (Belgijos) ir Vasilkovska (Lenkijos).

Indonezijos ministras laikosi neutralumo

Indonezija.—Naujasis Indonezijos užsienio reikalų ministras Moekarto Notowidigdo stoja už neutralę (bepusišką) politiką kas liečia ginčus tarp Jungtinių Valstijų ir Sovietų Sąjungos.

Japonijos seimas nutarė didinti armiją

Tokio, Japonija. — Japonų seimas užgyrė savo valdžios pasiūlymą padidint kariuomenės skaičių nuo 75,000 iki 110,000.

Japonijos valdžia vis dar tebevadina tą kariuomenę "tautine atsargos policija."

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827-1828

President, GEORGE WARES; Secr.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Queens Co.	4.00 per six mos.	Foreign countries, per year	$9.00
Queens Co.	$8.00 per year	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

STALINO ATSAKYMAI Į PAKLAUSIMUS

AMERIKINIŲ LAIKRAŠTININKŲ grupė, keliavusi po Europą, telegrama pasiuntė Stalinui keletą klausimų, į kuriuos jis labai trumpai atsakė.

Stalinas pasisakė už Vokietijos apvienijimą, už didžiųjų valstybių vadovų konferenciją. Užklaustas, ar trečiasis pasaulinis karas šiandien stovi prieš žmonijos akis arčiau, kaip jis stovėjo prieš trejetą metų, Stalinas atsakė: ne.

Stalino atsakymai, kaip ir visuomet, pasaulį suįdomino ir visa spauda juos paskelbė, pridėdama savo komentarus.

Kai kurie laikraščiai, komentuodami, pareiškė: Stalinas šiuo kartu "nieko naujo nepasakė."

"Naują" galima visaip suprasti; priklauso, kaip į tai žiūrėsi. Paimsime patį karo klausimą. Stalinas atsakė, jog karas šiandien nestovi arčiau pasaulio, kaip jis stovėjo prieš trejetą metų. Ką tai reiškia? Ar prieš trejetą metų karas buvo arti ar toli? Jeigu jis buvo arti, tai ir šiandien, galima sakyti, kad jis stovi toje pačioje vietoje? O jeigu taip, tai kokia išvada?

Išvada tokia: mūsų kraštas ir visas kapitalistinis pasaulis per pastaruosius trejis metus nepaprastai ginklavosi ir ginkluojasi, besiruošdamas prie trečiojo pasaulinio karo. O jeigu karo ruošėjams nepavyko jį pradėti, tai tik dėl to, kad pasaulyj yra didelės jėgos, kovojančios prieš karą.

Tą pačią dieną, kai Stalino atsakymai buvo paskelbti, Washingtone įvyko didžiulė taikos šalininkų atstovų demonstracija už taiką. Suvykę šimtai už taiką kovojančios visuomenės atstovų aplankė savo kongresmanus, senatorius ir tūlas valdines įstaigas, kur pareiškė savo nusistatymą prieš karą, už taiką.

Komercinė spauda, tiesa, bandė visa tai ignoruoti, užtylėti, tačiau veiksmas pasilieka veiksmu.

Atsiminkime, jog virš 600,000,000 pasaulio žmonių pasirašė po rezoliucija, reikalaujančia penkių didžiųjų valstybių sudarymo taikos pakto. Atsiminkime, jog judėjimas už taiką tebeina ir jis nesiliaus, nežiūrint, kaip karo ruošėjai bando jam kelią pastoti.

Jeigu karas šiandien nėra arčiau, kaip buvo prieš trejetą metų, tai tik dėka tam, kad taikos trokštanti žmonija, vadovaujant Tarybų Sąjungai, prieš ją, prieš karą visomis jėgomis kovoja.

KUR JAUNI ŽMONĖS?

NENUILSTANČIOJI darbininkų judėjimo veikėja, Elizabeth Gurley Flynn, aną dieną išstojo su straipsniu niujorkiškiame Daily Workeryj apie šiuo metu vykstančius įvarius darbininkų masinius mitingus. Ji pasigenda juose jaunimo. Jaunimo, tiesa, yra, bet jo turėtų būti kur kas daugiau, sako ji.

Ji nurodo, jog tai, kas šiandien vyksta,—kovos už civilines teises, už žmonių laisves, — vyriausiai yra kovomis už jaunimo civilines teises ir laisves, už tai, kad jam būtų smagiau, geriau gyventi. Todėl, nurodo veikėja, jaunimas privalėtų stovėti pirmosiose tos kovos eilėse.

"Jeigu šiandien sveturgimiai yra tuo taikikliu, į kurį reakcija taiko smūgius, ir ką užgiria vėliausias aukščiausio teismo sprendimas, tai bus tėvai ir motinos, kurie eis į koncentracijos stovyklas. Prieš tai čiagimiai privalo ryžtingai kovoti," rašo Flynn.

Teisingai ir laiku pasakyta!

KARALIŠKA VIEŠNIA

MŪSŲ KRAŠTE svečiuojasi Hollandijos karalienė Juliana su savo vyru.

Netenka nei sakyti, kad jos vizitas—tiesiogiai ar netiesiogiai—yra susijęs su tuo faktu, kad Hollandija yra Atlanto Pakto narė, kad mūsų vyriausybė deda didžiausias pastangas Hollandiją, kaip ir kitas Vakarų Europos valstybes, apginkluoti ir pajungti karo reikalams.

Hollandų tauta Amerikoje yra palikus didžių pėdsakų, dar ir šiandien matomų ir jaučiamų. Atsiminkime, kad mūsų didmiestis, Niujorkas, kadaise buvo Naujasis Amsterdamas. Čia dar ir šiandien yra daug vietovių, turinčių hollandiškus pavadinimus.

Jei Hollandijai būtų pavykę anuo metu užvaldyti Šiaurės Ameriką, kaip pavyko anglams, tai šio krašto žmonės būtų turėję kariauti prieš Hollandiją taip pat ryžtingai, kaip kariavo prieš Anglijos imperialistus. Hollandijos kolonijalinė politika yra tiek pat žiauri, kiek ir kitų imperialistų.

Komercinė spauda siekiasi uždėti ant karališkos viešnios galvos demokratinę aureolę. Šiandien pas mus tai yra madoje, nes mūsų valdančioji klasė tupčioja prieš kiekvieną monarchą, tuo pačiu kartu visaip niekindama socialistinio pasaulio atstovus.

Kas Ką Rašo ir Sako

APIE MIRUSĮ MONGOLIJOS DIDVYRĮ, MARŠALĄ ČOIBALSANĄ

Šių metų sausio 26 dieną Kremliaus ligoninėje, Maskvoje, mirė Mongolijos Liaudies Respublikos ministrų pirmininkas ir Mongolijos Liaudies revoliucinės partijos Centro Komiteto politinio biuro narys maršalas Čoibalsanas. Jis sirgo vėžio liga, įsimetusia į inkstus. Iš Mongolijos maršalas atvyko į Maskvą gydytis. Čia jam buvo suteikta, aišku, galimai geriausia medikalinė pagalba ir priežiūra, tačiau išgelbėti jį nuo vėžio nepasisekė.

Net šeši žymiausi Maskvos gydytojai po maršalo Čoibalsano mirties padarė sekamą viešą pranešimą apie jo ligą ir mirtį:

Maršalas Čoibalsanas ilgą laiką sirgo piktybiniu kairiojo inksto naviku (vėžys) ir ryšium su tuo jam buvo padaryta operacija — buvo pašalintas pažeistasis inkstas drauge su kairiojo antinksčio naviko yrančiu metastazu.

Širdies-indų veiklos silpnėjimo reiškiniams didėjant, maršalas Čoibalsanas mirė 1952 metų sausio 26 d. 18 valandą 50 minučių.

Patologinio - anatominio skrodimo metu rasti metastazai (naviko plitimas) į diafragmos sritį ir į dešinįjį antinkstį, pastarajam suirus.

Maršalas Čoibalsanas mirė antinksčiams visiškai nustojus funkcionuoti.

Dėl maršalo Čoibalsano mirties didžiai liūdi visa Mongolijos liaudis. Kodėl? Kas jis toks buvo? Štai keletas bruožų iš mirusiojo gyvenimo, — biografinių bruožų, kuriuos padavė Mongolijos Liaudies Respublikos vyriausybės ir visuomeninių organizacijų atstovai:

Chorlogijnas Čoibalsanas gimė 1895 metų vasario 8 d. vargingo arato šeimoje. Iš pat jaunystės išėjęs rūsčią gyvenimo mokyklą, matęs ir patyręs sunkią nepakeliamą priespaudą, svetimšalių pavergėjų siautėjimą ir žiauriausią feodalų vykdomą išnaudojimą, Čoibalsanas tvirtai nutarė visą savo gyvenimą paskirti savo tautai išvaduoti iš svetimšalių grobikų ir feodalų jungo.

1918 metų pabaigoje draugas Čoibalsanas suorganizavo revoliucinį pogrindinį ratelį, kuris netrukus susivienijo su Suche-Batoro revoliuciniu pogrindiniu rateliu. Nuo to laiko prasidėjo bendra Suche-Batoro ir Čoibalsano revoliucinė veikla ir gili asmeninė draugystė.

1921 metais Suche-Batoras ir Čoibalsanas įkuria Mongolijos Liaudies Revoliucinę partiją, kuri stojo vadovauti mongolų tautos kovai už savo laisvę ir nepriklausomybę.

Mongolijos Liaudies Revoliucinės partijos vadovaujama, su Suche-Batoru ir Čoibalsanu priešakyje, Rusijos proletariato lemiamai padedama, mongolų tauta 1921 metais įvykdė savo liaudies revoliuciją ir išvijo iš savo šalies svetimšalius pavergėjus. Suche-Batoras ir Čoibalsanas padėjo pagrindą amžinai, nesugriaunamai, broliškai mūsų tautos draugystei su didžiąja tarybine liaudimi.

Kai Suche-Batoras mirė, vadovybės sunkiausioji našta atiteko Čoibalsanui, nurodo pranešimas. Kaip žinia, Mongolijos Liaudies Respublika, vadovaujama maršalo, 1945 metais kariavo prieš japonus. Pranešime sakoma:

Didžioji mongolų tautos ir tarybinės liaudies draugystė itin ryškiai ir stipriai pasireiškė tarybinės liaudies Didžiojo Tėvynės karo prieš vokiškuosius fašistinius grobikus dienomis. Mongolijos Liaudies Revoliucinės partijos, draugo Čoibalsano įkvepiama ir vadovaujama, mongolų tauta nuo pirmųjų Didžiojo Tėvynės karo dienų laike savo svarbiausiuoju uždaviniu teikti pagal išgales visokeriopą pagalbą broliškajai tarybinei liaudžiai siekiant pergalės prieš mūsų bendrąjį priešą — vokiškąjį fašizmą. Mongolijos Liaudies Revoliucinės partijos ir draugo Čoibalsano vadovaujamos, mūsų tauta ir mūsų šalies ginkluotosios pajėgos, broliškai bendradarbiaudamos su didžiąja tarybine liaudimi, petys petin su didvyriškąja Tarybine Armija įnešė savo jėgos atatinkantį indėlį į japoniškojo imperializmo sutriuškinimą.

Tūkstančiais saitų draugas Čoibalsanas buvo susijęs su plačiosiomis mūsų šalies darbo liaudies masėmis. Visa mūsų tauta visuomet karštai mylėjo ir myli draugą Čoibalsaną, savo liaudinį vadą, savo tėvą ir bičiulį.

Visa mūsų tauta aukštai įvertino puikiąją draugo Čoibalsano revoliucinę veiklą, skirtą mūsų tėvynės labui ir suklėstėjimui, kiekvieno mūsų šalies darbo žmogaus labui.

Tokis buvo tas didis mongolų liaudies vadovas!

Dėl to jo mirtis sujaudino ne tik mongolų tautą, o ir tarybines tautas. Jo kūnas buvo pašarvotas Kolonų salėje, Maskvoje. Apie šimtas tūkstančių maskviečių aplankė jo karstą. Nuolat budėjo garbės sargyba. Pagaliau, velionio palaikai lydimi į traukinį, kuris juos veš į Ulan - Batorą, Mongolijos sostinę, palaidojimui. Elta rašo:

Aidint gedulingų melodijų garsams, karstas su maršalo Čoibalsano kūnu atsargiai išnešamas iš Kolonų salės. Gedulo procesija lėtai eina per Teatralnyj Projezd, Kirovo gatve — į Jaroslavo stotį, kur susirinko visų dvidešimt penkių Maskvos rajonų darbo žmonių atstovai.

Stoties peronas nužertas ryškia prožektorių šviesa. Išilgai jo išstatyta garbės karinė sargyba. Pusiau nuleistos Tarybų Sąjungos ir Mongolijos Liaudies Respublikos valstybinės vėliavos, perrištos gedulo juostomis.

Aidint gedulingo maršo garsams, procesija eina prie specialaus traukinio. Priešakyje nešami vainikai. Paskui karstą eina velionies giminės, Mongolijos Liaudies Respublikos Ministro Pirmininko Pavaduotojas Šarapas, Mongolijos Liaudies Respublikos Ambasadorius Idamžabas, Mongolijos Liaudies Respublikos Ambasados nariai, TSRS Vyriausybės nariai, Ministrai, TSRS Aukščiausiosios Tarybos ir RTFSR Aukščiausiosios Tarybos deputatai.

Lenkija reikalauja grąžint meno dalykus iš Kanados

Varšava. — Lenkija vėl pareikalavo, kad Kanada sugrąžintų brangius istoriniu palaikus, dokumentus ir dailės-meno veikalus. Tuos dalykus Lenkija karo metu persiuntė Kanados globon, saugodama juos nuo nacių.

Tarp tų istorinių ir dailiškų brangenybių yra seniviniai Lenkijos karalių vainikavimo rūbai, karūnacinis kardas, istoriniai rankraščiai, brangūs paveikslai ir kt.

Tabakas — tai meilės kapas. **Disraeli**

Taikos sąskridis sostinėje

Balandžio pirmą dieną septyni šimtai ir 50 amerikiečių, delegatai, atstovaujanti visokias taikos organizacijas ir grupes, suplaukė į Washingtoną. Tikslas buvo parodyti oficialiam Washingtonui, kad taikos judėjimas randa vis daugiau atgarsio Amerikos žmonėse. Daug mažų delegacijų aplankė savo kongresmanus. Viena delegacija turėjo pamatyti prezidentą Trumaną (ji nebuvo priimta), kita darbo reikalų sekretorių Tobiną. Dar kita delegacija nuvyko į Demokratų Partijos Nacionalį Komitetą.

Lietuvių Taikos Komitetas buvo atstovautas keturių delegatų iš New Yorko, trijų iš Newarko ir vienos iš Clevelando. Lietuvių delegatai su savo valstijų delegacijomis dalyvavo kongresmanų lankyme ir vienas Lietuvių Taikos Komiteto atstovas dalyvavo delegacijoje, kuri matėsi su Demokratų Partijos Nacionalio Komiteto atstovu.

Jūsų reporteris dalyvavo sąskridyje, ir jis čia jums perduos savo įspūdžius.

Specialusis traukinys

Ankstyvas rytas Pennsylvanijos geležinkelio stotyje New Yorke. Paprastas vaizdas: snūstanti kareiviai, karinis laivyno policininkas, raudonkepuriai negrai nešikai ir būreliai besiskubinančių keleivių, daugiausia prekybininkai - komercistai su portfeliais po pažastimis.

Tik viename stoties kampe kas tai naujo: stalas, prie kurio sėdi keli žmonės, ir šalia užrašas: "Greater New York Peace Council." Aplink stalą būreliai žmonių, kurie labai skiriasi nuo biznierių keleivių: jaunimas, balti ir negrai, moterys, tautinių grupių atstovai.

Keli kareiviai atydžiai žvelgia link tų būrelių, užrašų ir tarp savęs kuždasi. Neaišku, ar jie tikrai žino, kokia tai organizacija ir kame reikalas, bet iš jų veido išraiškų aišku, kad jie visam reikalui pritaria. Jiems taika reiškia — nusiimti uniformą ir grįžti prie savo šeimų ir mylimųjų.

Traukinys turi apleisti stotį pusė po septintos, bet štai garsiakalbis subaubia, kad specialaus traukinio taikos delegac. nebus, kaip planuota, ir kad reiks važiuoti eiliniu traukiniu pusvalandis vėliau. Bet delegacijai bus specialūs vagonai...

Traukiniui sujudėjus, specialiuose taikos delegacijos vagonuose, kurių yra, berods, šeši, prasideda pasitarimai ir diskusijos. Vyksta Manhattaro ir kitų keturių New Yorko dalių delegacijų pasitarimai, o atskirai tariasi unijistai. Lietuviai vieni eis su New Jersey delegacijomis, kiti su Queens pas kongresmanus Delaney ir Clemente.

Visur darbingumo ir atsakomingumo atmosfera. Pasidalinamą, kas eis pas kurį kongreso atstovą, ir maži būreliai tariasi, apie kuriuos specifiškus klausimus bus kalbamasi. Paaiški, kad tik maža dalis kongresmanų atsakė teigiamai į anksčiau pasiųstas telegramas arba telefoniškus pranešimus, kad ateis delegacijos. Kiti neatsakė, bet jau taip priimta, kad kongresmaną galima "medžioti," jei jis ir neatsakė, bile tik jam buvo pranešta: mes ateisime.

Policinės lazdos ir FBI fotografiniai aparatai

Traukinys jau Washingtone. Išeinant stotyje mes pastebime, kad iš visų pusių mus supa policija su jų lazdomis "gatavomis" rankose ir su išraiškomis ant veidų, lyg jie būtų prisirengę kam nors baisiam. Ką jie mano, kad mes čia susirinkiuosim ir maršuosim užimti Baltąjį Namą? Kad mes atvykome išvaikyti kongresą?

Jaunieji delegatai, kurie kelioms gitaroms pritariant dainavo per visą kelionę, praeina policininkų šerengą dainuodami ir su aukštai iškeltomis galvomis, senesni delegatai—su paniekos šypsenomis. Bet praeinant pro stoties duris mes pastebime, kad, apart policijos departmento, dar kai kas atėjo mus pasitikti: FBI agentai bando fotografuoti kiekvieną, kuris tik turi taikos sąskridžio delegato ženkliuką...

Besislapstančių Kongreso narių "gaudinėjimas"...

Nuo geležinkelio stoties iki Kongreso rūmų visai netoli, ir beveik visos delegacijos pasileidžia pėsčia link jų. Vidudienis, nepaprastai šilta pavasario diena, ir visi nusiima paltus ir pamažu traukia link savo numatytų "taikinių" — jų kongresmanų. Netoli rūmų kongresinė policija mums liepia nusiimti visus ženkliukus: negalima bandyti kongresmano įtikinti tokiais būdais, — kitas reikalas yra brangūs kailiniai ir turčių asmeniškos machinacijos...

Mes einame visi — balti ir negrai — ranka rankon, kas bendrai reta matyti jim crow Washingtone. Prie senato raštinių rūmų ant žemės sėdi apie tuzinas negrų darbininkų. Jie ten kasa kažkokį griovį ir tai jie susėdo pietų pertraukai karštoje saulėje. Netoli jų matai jau beveik žydėti pradedančias japoniškas vyšnias.

Žiūriu į tuos negrus ir matau, kad jie atydžiai stebi praeinančias delegacijas. Kai kurie jų tarpu savęs kuždasi. Jie, matyti, supranta, kad tai skirtingos rūšies lankytojai, negu turistai, kurių prie Kongreso rūmų visuomet daug.

Esu su grupe Queens delegatų, kurie turi pamatyti kongreso narius Delaney ir Clemente. Delaney sekretorė mums sako, kad jis serga ir randasi namie, New Yorke. Clemente irgi kažkur išėjęs. Po viso ko sužinome, kad didelei daugumai delegacijų pasisekė pasimatyti su savo kongresmanais arba bent jų padėjėjais tik po ilgo jų vaikymosi, "medžiojimo."

Antrą valandą turiu būti su svarbia delegacija, kuri lankysis Demokratų Partijos centre. Delegacijai vadovauja Albertas Kahnas ir Stanley Novack. Apie tai—antru kartu.

(Bus daugiau)

Argentina taipgi siųs 8 delegatus į ekonominę pasaulinę konferenciją, kuri prasidės balandžio 3 dieną Maskvoj.

Didžiausieji vyriškio terionys tai jo moteris ir vaikai. **Euripides**

Klausimai ir atsakymai

ATEIVIS IR MILITARINĖ TARNYBA

Klausimas.— Ką tik sulaukiau 21 metų amžiaus. Atvykau į Ameriką prieš 6 mėnesius ir jau prašiau pirmų popierų. Man dabar rūpi militarinė tarnyba. Kai kurie draugai pataria laukti iki gausiu pirmas popieras; kiti sako, kad turėjau užsiregistruoti tuoj po atvykimo. Ką man daryti?

Atsakymas.—Reikėjo tuoj užsiregistruoti.

1948 m. Parinktinės Tarnybos Įstatymas (su 1951 m. priedu) reikalauja, kad "kiekvienas ateivis, kuris yra įleistas pastoviam apsigyvenimui, tarpe 18½ ir 26 metų amžiaus," privalo užsiregistruoti Parinktinei Tarnybai. Kitas istatymas reikalauja, kad visi vyrai nuo 18½ iki 26 metų, kurie pasiliko JAV ilgiau negu 1 metus, nors ir buvo leisti laikinam apsigyvenimui, turi irgi užsiregistruoti. Jauni vyrai, svečiai ar mokiniai ir net jauni vyrai nelegaliai įleisti, gali prašyti, kad jie būtų paliuosuoti nuo kariuomenės. Bet jeigu jie prašytų būti paliuosuoti, jie ant visados bus sulaikyti nuo amerikoniškos pilietybės.

Common Council

Iš Lietuvos

Geriausiai pastatytieji namai 1951 metais

VILNIUS, 1-17 d. Paskelbti antrojo respublikinio geriausiai pastatytų namų konkurso rezultatai.

Premijomis pažymėti penki 1951 metų statybos darbai.

Antroji premija, 6,000 rublių sumos, paskirta už "Pergalės" kino teatro pastatymą Vilniuje (statybos darbus atliko "Vilniaus statybos" trestas).

Trečiosios premijos po 5,000 rublių paskirtos už dviejų aukštų gyvenamojo namo pastatymą Kelmėje (statybos darbus atliko Kelmės rajono statybos-remonto kontora) ir už 4 aukštų gyvenamojo namo pastatymą Kaune. Mickevičiaus gt., skirtą laivų remonto įmonės darbininkams (statybos trestas No. 2).

Paskatinamosios premijos po 4,000 rublių paskirtos "Vilniaus" statybos trestui ir Vilniaus statybos-remonto trestui už dviejų septynmečių mokyklų pastatymą Vilniuje.

Premijuotų pastatų nuotraukos išstatytos "Pergalės" kino teatre.

Konkurso rezultatai parodė, kad, nežiūrint statybos darbų kokybės pagerėjimo, kai kurios statybinės organizacijos dar nepakankamai kovoja už šių darbų kokybę. Per maža skiriama dėmesio į sklypų sutvarkymą, savalaikį darbų užbaigimą, jų atpiginimą. Silpnai įdiegiamas darbų industrializavimas, mažai tenaudojamos unifikuotos konstrukcijos ir detalės. Dėl tos priežasties daugelis pastatų konkurso žiuri komisijos nebuvo vertinami.

Respublikinis konkursas paskatins tolesnį statybos darbų išvystymą ir kokybės pagerinimą. **V. Bytautas**

Washington. — Valstybės sekretorius Achesonas reikalavo daugiau Jungtinių Tautų kariuomenės į talką amerikonams Korėjoje.

Camp Lejeune, N. C.— Bedarant karinius pratimus, lėktuvas nukrito ant tuščio sunkvežimio. Abudu lakūnai užmušti.

LMS III APSKRITIES VEIKLA

APŠVIETOS POBŪVIAI — PASKAITOS, METINĖ MENO KONFERENCIJA. ATOSTOGŲ MOKYKLA OLYMPIA PARKE

Be platesnio supratimo, be apšvietos žmogus negali įvertinti meno. Tik kultūringesnis žmogus gali atskirti gerą meną nuo šlamo. Šiuo ruožtu, kad praplėsti kultūrinį akiregį, kad įvertinti tai, kas buvo ir kas yra sukurta gražaus, LMS III apskritis ruošia eilę referatų-paskaitų įvairiais meno klausimais.

Tie, kurie girdėjo Rojaus Mizaros referatą apie Leonardą da Vinci, pakilo kultūriniai aukščiau. Mizaros referatas apibūdino ne tik tai, kas buvo Vinci, jo darbus, bet, kas labai svarbu, supažindino klausytojus su to meto šalies istorija, visuomenine santvarka, kurioje Vinci gyveno ir kūrė. Istoriniai palaikai negali būt pilnai nušviesti be to laiko socialinio gyvenimo nušvietimo. Socialėse apystovose glūdi ta paslaptis, kuri atsako, kodėl teptuko ar plunksnos kūriniai išėjo toki ar kitoki.

LMS ruošiamose paskaitose neimama didieji kultūrnešiai ir jų darbai, kaipo vienutės, atskiri individualai. Kaip Rojaus Mizaros, taip ir Baraniko paskaitose bus dėstoma ne tik, kas yra realizmas, kubizmas, abstraktizmas, bet ir kodėl tie izmai buvo ir dar yra.

R. Baraniko paskaita įvyks balandžio 6 d., Kultūriniame Centre, Richmond Hill, N. Y. Pradžia 3 val. po pietų.

LMS APSKRITIES KONFERENCIJA

Ir vėl mes primename, kad LMS III apskrities metinė konferencija įvyks balandžio 19 ir 20. Konferencija įvyks Laisvės Choro salėje, 155 Hungerford St., Hartford, Conn. Žinokime, kad šeštadienio vakare, balandžio 19, reikės atlikti didžiumą konferencijos darbų. Visi delegatai turi pribūti laiku, kad konferenciją būtų galima pradėti kaip skelbiama, 7:30 val. vakare.

LMS apskrities konferencija turi būt svarbi kiekvienai organizacijai ir kiekvienam veikėjui. Ypač mes kreipiamė dėmesio į Conn. valstijos organizacijas, kuriom konferencija po šonu. Kaip žinoma, LDS, LLD ir kitos organizacijos kviečiamos dalyvauti LMS apskrities konferencijoj. Jei kurios kuopos neturėjo progos išrinkti delegatus, tai jų valdybos turi pasirūpinti, kad kuopa būtų atstovaujama meno konferencijoj.

LMS konferencija turi ne tik išklausyti valdybos raportus, bet ir nutiesti kelią ateinančiai mūsų kultūrinei veiklai. O mūsų veikla yra plati, didelė. Ši konferencija supuola su Laisvės Choro 25 metų gyvavimo ir veikimo jubiliejum. Tad, baigus konferenciją, turėsime ir meninę iškilmę. Atminkime, kad organizacinės ir meninės mūsų sueigos turi būt sekmingos, skaitlingos dalyviais.

PENKMETINĖ SUKAKTIS OLYMPIA PARKE

Su šiuo rašiniu mes pradedame pasiruošimą penkmetinei Atostogų Mokyklai. Pradžia jau paruošta, Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugija ir vėl teikia savo gražųjį Olympia Parką mokyklos patalpai. Mokyklos aplinkraštis jau išleistas. Taip pat ir kita medžiaga sukėlimui stipendijų fondo jau paruošta.

Šios vasaros Atostogų Mokykla bus penktoji iš eilės. Kaipo penkmetinė mokyklos sukaktis turi būt inspiracija padaryti ją didesne turiniu ir studentais. Pavienių ir organizacijų pasiruošimas dalyvauti Atostogų Mokykloje reikia pradėti tuč tuojaus.

Šios vasaros mokykla prasidės su liepos 6 ir baigsis su 20. Įstojimas mokyklon, su maistu ir nakvyne, per dvi savaites $50.

Mokyklon pageidaujami studentai neribojant jų amžių, kaip jauni, taip lygiai ir suaugę. Žinoma, jaunamečiai, ženkliau 14 metų, gali dalyvauti po priežiūra tėvų ar jų įgaliotų asmenų.

Pradėkime šį darbą anksti, padarykime penkmetinę Atostogų Mokyklą vieną iš sekmingiausių. Tai gražus ir kultūringas darbas. *V. Bovinas.*

LITERATŪRA IR MENAS

APIE "TETOS TURTUS"

I.

Energinga Hartfordo Lyros Choro menininkų grupė praėjusį sekmadienį Liberty Auditorijoje, Richmond Hill, N. Y., pastatė Artojo trijų veiksmų sceninį veikalą "Tetos Turtai."

Ši trupė su šiuo pačiu spektakliu dar gastroliuos, dar "Tetos turtus" pastatys bene keturiose kitose lietuvių kolonijose.

Apie vaidintojus ir vaidinimą trečiadienio Laisvėje rašė korespondentas Gr., tad čia jų neminėsiu, o tarsiu keletą žodžių dėl paties veikalo, nes, kiek pastebėjau, niekur apie jį spaudoje nebuvo išsamiau pasisakyta.

"Tetos turtai" kadaise buvo skaityti rankraštyj nedideliam būreliui mūsų žmonių. Buvo padaryta keletas pastabų, po kurių, matyt, autorius veikalą kiek tiek taisė, o vėliau atidavė Lietuvių Meno Sąjungai, kuri jį išleido. "Tetos turtai" buvo vaidinti jau eilėje lietuvių kolonijų.

"Tetos turtai" vadinami komedija, tačiau tam žanrui ji nepriklauso; tai yra *farsas.* Komedija, kaip ją suprantame, —kaip moko Aristofanas, Šekspyras, Molieris, Gogolis, Bernard Shaw ir kt. — yra susijusi su gyvenimu, su realybe. Komedija gyvenimiškai ir logiškai pašiepia bei pasmerkia silpnąsias asmens bei visuomeninės santvarkos puses, gi farsas gali būti paremtas netikrove, — farso uždavinys ištraukti iš stebėtojo bei skaitytojo juoką, neatsižiūrint net į gyvenimišką logiką. Farso uždavinys: juo daugiau juoko, juo geriau!

"Tetos turtai" juoko turi, anot vieno stebėtojo, "davaliai"; pastatyti lengva: scena ta pati visuose trijuose veiksmuose; aktorių išviso tereikia tik aštuonių. Jokių specialių kostiumų samdytis netenka. Atsižiūrint į visa tai, "Tetos turtai" prieinami pastatymui scenoje kiekvienai mūsų lietuvių kolonijai, kur tik yra salė su estrada, kur tik atsiranda grupelė norinčiųjų vaidinti.

Veikale nėra jokio lietuviško atspalvio, apart pavardžių; man rodosi, ir pavardės galėtų būti "sujankintos" ir tai atrodytų realiau.

Turinys, trumpai tariant, yra tokis: jauna moteris, Marė Šnekutienė, laukia turtingos savo tetos Bastienės, iš Kalifornijos, ir nori, kad teta aprašytų jai ir josios vyrui savo turtą. Šnekutienės vyras — darbininkas, valgomųjų produktų išvežiotojas-pardavinėtojas, agentas, ar kaip ten pavadintum, — bet Marė, rašydama tetai laiškus, gyrėsi, kad jos vyras ir ji turtingai gyveną; Marė padaro Petrą Šnekutį bankininku.

Norėdama išlaikyti savo "žodį," belaukdama tetos, Marė štai ką padaro (vyrui nesant namie): pasiskolinusi iš savo kaiminkos, Silvijos Alytienės, įvairius butui papuošalus ir kitką, išpuošia butą, pasisamdo tarnaitę ir ryžtasi pasisamdyti butler (veikale: "batleris"). Negavus tinkamo, ji sugalvoja paversti "batleriu" savo vyrą. Visa tai daroma, kad tetai galvą apsukti ir iš jos turtą paveržti. Kai vyras, pagaliau, sutinka būti "batleriu," tuomet kyla klausimas: ką gauti vyro vieton?

Gudrioji kaimynė Silvija sugalvoja išeitį: ji siūlo, kad Marė pakviestų būti tam vakarui josios vyru Silvijos brolį, dirbantį "prie laikraščio." Marė prašo Silviją paskambinti jam; pastaroji skambina, tačiau brolio "prie laikraščio" tuokart nėra, yra tik jo draugas, "keliaujantis agentas" Jurgis Meilutis. Gerai! Prašomas Meilutis (visai nepažįstamas, nežinomas) ateiti tą vakarą ir porai valandų "pavaduoti Marės vyrą."

Kalba per telefoną pati Marė, sakydama: "Didelis jums ačiu, kad sutinkate mano vyro reikalą atlikti... Jūs čia būsite, kaip tikras mano vyras... aš būsiu jūsų žmona." Toliau Marė įsako: kai tik Meilutis įeis į butą, "eik prie manęs, apkabink ir meiliai pabučiuok."

Atvažiuoja teta iš Kalifornijos. Ji čia randa viską "pafiksyta." Ateina Meilutis, — ateina į nežinomą butą, pas nežinomus, jam visai nepažįstamus žmones. Pirmiausiai (aišku, per klaidą) pabučiuoja Silviją, o vėliau Marę. Greit visi sėda prie stalo valgyti.

Na, ir taip atvykęs Meilutis, svetimas žmogus, šeimininkauja per visą vakarą, iki veikalo pabaigos.

Ir, štai, kur stoka pagrindinės logikos? Niekur nei Marė ,nei kas kitas Meilučiui nepakuždа, kokia čia padėtis, kodėl jis pakviestas atlikti Marės "vyro reikalą"; pagaliau, kokį reikalą?

Tai sudaro daug juoko, bet tai nesudaro tikrovės atspalvio. Tai sudaro farsą. Nieks negali būti priešingas farsui, juokui dėl paties juoko, tačiau, man rodosi, reikėtų net ir farse duoti logišką ryšį, kad stebėtojui neatrodytų viskas "perdaug juokinga."

Veikalo pabaigoje, trečiajame veiksme, intrigos mazgas atsimezga, viskas išsiaiškina; išsiaiškina ir tai, kad teta Bastienė neturi jokių turtų, kad ji yra skolose ir nori, kad Šnekutis tas skolas pasiimtų. Marė savo vyrą atsiprašo dėl to, ką ji atliko, vyras jai atleidžia, gi teta pareiškia, jog dabar "visi būsime lygūs ponai."

Veikale yra dar ir kitų šalutinių intrigų, intrigėlių; jos juokingos, bet antraeilinės, todėl čia neminiu. Yra įvestas veikalan ir vagis-kriminalistas.

Pastebėti galima dar vienas dalykas: pirmojo veiksmo pabaigoje veikėjai sėdasi prie stalo vakarienės, kurią užbaigia tik antrajame veiksme! Niekur neteko matyti jokio kito veikalo, kuriame toji pati vakarienė, — intrigos atžvilgiu bereikšmė vakarienė, — tęstųsi iš vieno veiksmo į kitą! Ji būtinai reikėjo užbaigti arba pirmajame veiksme, arba pradėti ir užbaigti antrajame.

Tektų pastebėti ir dėl autoriaus neatbolnumo kalbos atžvilgiu: ji kai kur būtinai reikėtų taisyti: pavyzdžiui, namų tarnas lietuvių kalboje nevadinamas "tarnautoju"; tarnautojas tik įstaigos, tik valstybės tarnautojas, gi namuose— tarnas, tarnaitė. Literatūrinėje lietuvių kalboje mergina ne "apsiveda," bet *išteka* už vyro arba *išeina* už vyro. Tiesa, laikraštinėje spaudoje (net ir mūsų dienraštyj) tūli dar vis rašo, būk kai kur mergina "apsivedė," ir net "susivedė," bet jei laikrašty tokie šablonai praleidžiami, tai scenos veikale, literatūroje, jų reikėtų vengti.

Tiek dėl "Tetos turtų" formos. Reikėtų žodis kitas tarti dėl paties turinio.

II.

Kurdamas šį veikalą, Artojas, matyt, ryžosi jį parašyti "netendencingą," kad nieks negalėtų pasakyti: tu čia iškepei kaž kokį raudoną pyragą. Autorius, matyt, pamiršo tokio mokslo vyro, kaip Engelsas, pasakymą, jog tik tie dramaturgai, kurie rašė tendencingai, pasiliko nemirštamais. Taip yra su Aischilu, su Aristofanu, su Šekspyru, su Molieru, su Byronu, su Šileriu ir kitais klasikais. Rašydamas netendencingai, Artojas, tačiau, parašė "tendencingą" dalyką, tik į atbulą pusę.

"Tetos turtuose" nėra nei vieno atvirai išmintingo charakterio. Veikalo pabaigoje policmanas atrodo išmintingiausiu; tik jis viską sutvarko, lygiai taip, kaip Hollywoodo filmose. Policmanas čia padorus, teisingas veikėjas. Stela atrodo teisinga, bet jai nėra progos pasisakyti, nes ji, kaip ant greitųjų pasamdyta tarnaitė, laikoma nežinystėje, nesuvokia, kas darosi!

Tiesa, gerb. Artojas gali man atsakyti: yra tiek ir tiek veikalų, kuriuose parodoma vien tik sukčiai ir mulkiai. Sutinku. Paimkim pavyzdžiu tokį komedijų meistrą, kaip Gogolis: jo "Revizoriuje," "Vedybose," "Lošėjuose" nėra išmintingų charakterių: tik sukčiai, silpnavaliai. Bet ką gi jie reprezentuoja? Caristinius valdininkus, dvarininkus, — jie reprezentuoja supuvusią visuomeninę santvarką, josios viršūnes, tuos, kurie tą santvarką palaiko, kurie yra jos dalimi. Panašių komedijų parašė ir Čechovas; panašių veikalų davė ir kiti didieji dramaturgai, kurių tikslas, tendencija, buvo išjuokti visa tai, kas sena, kas negera, kas kenkia liaudžiai, darbo žmonėms.

Kas kita yra "Tetos turtuose." Čia neišmintinga, bloga padaroma darbininko, neturtingo valgomųjų produktų pardavinėtojo-agento žmona, — jauna moteriškė, kudikio motina. Jai pritaria josios kaiminka, Silvija Alytienė, taipgi neturtinga. Marės vyras, Petras Šnekutis, atrodo gudresnis, bet jis niekur vyriškai prieš kvailą žmonos užmačią neišstoja. Atžagariai: jis *nusilenkia jai,* tampa josios "batleriu" ir kantriai tyli, kai atsibaladojęs kaž koks nepažįstamas Meilutis čia šeimininkauja, jo žmoną dažnai bučiuodamas, kai jį patį net iš namų išvaro!

Neišmintingais, suktais žmonėmis padaromi ne kokie išgverę, savanaudiški veltėdžiai, bet geri darbo žmonės, kurie mūsų scenoje privalėtų visai kitokio atspalvio susilaukti.

Šis, mano nuomone, yra vyriausias "Tetos turtų" minusas.

III.

Na, bet užteks!

Šiuo metu Artojas savo kūrinio nebepataisys, nes jis kai kur jau buvo pastatytas, o greitoj ateityj dar keturiose vietose bus suvaidintas.

Gal ateityj autorius bandys "Tetos turtus" pataisyti, — būtų gerai, kad jis tai atliktų.

Na, o dabar tegu Marė Šnekutienė sėkmingai baigia gastroles su savo (jos žodžiais) nauja komedija.

Linkiu jai ir josios talkininkams laimingai pravesti pasimotą maršrūtą!

R. M.

Ludwig Beethoveno mirties sukaktis

Šių metų kovo mėnesio 6 dieną sukako lygiai 125 metai, kai mirė didysis vokiečių kompozitorius Ludwig von Beethoven.

Ši sukaktis buvo atžymėta visame kultūriškame pasaulyj, bet ypatingai ji gražiai buvo užakcentuota Rytų Vokietijoje.

Socialistinė Vienybės partija šia proga išleido specialį pareiškimą, skelbiant, jog Beethoveno kūryba yra labai artimai susijusi su demokratinėmis progresyvės žmonijos aspiracijomis.

Pareiškimas sako: du didžiausi Beethoveno darbai yra šie: "Missa Solemnis" ir "Devintoji Simfonija."

LMS News and Views

By MILDRED STENSLER

REVIEW — ART

How simple a reporter's job would have been in the Paleolithic age. There was just one medium for artistic expression — the stone. He who carved the most effective stone hammer was the master artist. There was but one medium and but one purpose. In the million intermittent years, we have gathered around us a million forms of art and two million definitions of what is real art.

This is 1952; and here is 57th Street, strung with antique shops and picture galleries from Fifth Ave. clear down to the East River. We are to review some paintings by one of our young Lithuanian artists, Rudolph Baranikas, on view at the ACA Galleries.

Under the simple name plate — BARANIK — hang 5 pictures. Upon first glance they all look alike, blotches of grey and white paint, jaggedly intercrossed with black lines. Not another one of these unexplainable modern artists! But, as I stood and looked and contemplated, the pictures began to take shape, the black lines actually outlined faint forms, and the greys and whites began to gain depth and expression.

In the Art world, this form of expression I am told is called "Abstractism." When you deal with a subject abstractly, you take away everything seemingly non-essential and lay bare the pure theoretical considerations. Abstract painting, therefore, seems to be the artist's conception of life through the mind's eye, minus the color spectrum and confusion of "observed reality."

(Tąsa 5-tam pusl.)

Philadelphia, Pa.

(Suvėluota)

Pas mus būna daugokai įvairybių ir pramogėlių, jas visas aplankyti reikėtų miklių kojyčių. O kad apie jas ką nors parašyti, tai reikia nepamiršti, kur buvai pora savaičių atgal. O čia gavėnia tai gal ir nuodėmė lankyti pokylius?

Pirmiausia Marijos parapijos pakylėlis, minint savo klebono Juozapo Žitto gimtadienį. Įvykęs kovo 16 d. Pagal jų patalpos mažumą, skaitomas pavykusiu.

—o—

"Šaunusis" koncertas buvo rengtas kovo 22 d. Lietuvių Muzikalėje Salėje. Rengėjais pasivadino kokis ten "Meno Centras", Lietuvių Artistų Atstovybė, net iš Carnegie Hall, N. Y. Garsinta gražuolė Anna Kaskas, o jos manedžerius — Valerija Tysliava. Viskas iš aukšto, iš didžio, Bilietų kaina: prastiems, $1.-60, ponams — $2.60. Na, kaip taip prakilniai viskas rengta, tai tik prakilniausių ir susirinko apie pora šimtelių. O juk čia, sakoma, vien poniškų dipukų esą virš tūkstantėlis...

—o—

Kovo 23 d. Muzikalėje Salėje susirinko klubiečiai Juozapai ir Kazimierai. Tai pasidarė pokylis, baliukas. Matytum, kiek čia būta Juozapų. Pats klubo pirmininkas Juozapas Balinskas, klubo sekretorius Juozapas Ivanauskas, sykiu jis ir orkestros (Kepurnikų) vadas. Na, ir svečių susirinko geras būrys. Tai vakarėlis buvo linksmas ir smagus.

—o—

Pabėgėlių "valdžia" siuntinėja įsakymus. Kokia tai "Visuomenės" Valdyba iš New Yorko siuntinėja draugijoms blankas ir prašo išpildyti, apie tuziną klausimų atsakyt: kiek narių, kiek turto turi, kaip sena draugija, valdybos vardai ir adresai ir tt.

Jie žada pagarsinti visam pasauliui, bet už tą reikia gerokai pamokėti.

Lietuvių Republikonų Klubas atmetė tą jų reikalavimą. Klubiečiai mano, kad apie jų stovį daug kas jau žino. O kas dar panorės kokių žinių, tai ir pats susiras, be jų tų blankų pildymo, ir valdybos surašymo. Ta jų "Visuomenė" neverta pasitikėjimo.

Dar vienas parengimas

Laukiame dar vieno parengimėlio, tai Lietuvių Darbininkų Susivienijimo, penktos kuopos banketo. Jis bus balandžio 26 d. Tai kaip tik geras laikas, vietelė irgi žinoma visiems, 414 Green St. Gaspadinės jau seniai rengiasi, kad maistą sutaisyti kuo geriausiai.

Del ko degina lietuviškas bažnyčias?

Kiek laiko atgal sudegė Švento Kazimiero lietuviška bažnyčia. Kalbama, kad tikrai buvo padegta. Dabar gerokai apdegino ir Šv. Andriejaus bažnyčią, kuri neseniausiai buvo nupirkta ir pertaisyta, 19 St. ir Wallac St. Abi bažnyčios degė nakties laiku.

Kazimierinė jau rengiama atstatymui ir reikalaunama iš kiekvieno parapijono po $200, ir daugiau. Dabar vargdieniams parapijonams didelė sunkenybė sudėti tokias krūvas dolerių, nes ir taip jau pragyventi sunku.

Senas Parapijonas

Ottawa. — Kanados valdininkai pareiškė, kad jų valdžia "neatsako" už globon priimtas istorines ir kultūrines lenkų brangenybes.

Washington. — Chemikalų sprogimas Howard Universiteto laboratorijoj užmušė 4 universiteto tarnautojus.

UNIJŲ ARDYMAS YRA VYKDOMAS ŠUOLIAIS

San Francisco, Calif. — Prieš 26 metus į mūsų šalį atvažiavo australietis prekinių laivų darbininkas, Harry Bridges. Jis, kaip ir daugelis ateivių, atvažiavo į pasaulyj išgarsėjusią demokratijos ir laisvės šalį, pagyventi laisvai, užsidirbti žmoniškesnį pragyvenimą.

Apsistojęs Kalifornijos valstijoje, San Francisco mieste, ir atradęs darbininkų padėtį čia blogesnę, negu kitose šalyse, jis baisiai nusistebėjo ir jautė nusivylęs. Tada daugelis prekinių laivų darbininkų čia neturėjo ištekliaus pasinuomoti kambarių gyvenimui; gyveno šiukšlynuose, maitinosi išmatomis, buvo spardomi, kojomis ant šaligatvių.

Laivų kompanijų savininkai, kaip jiem reikėdavo darbininkų, išeidavo į gatvę, pasišaukdavo kiek reikia, versdavo dirbti prie sunkiausių salygų, už darbą numesdavo kiek norėdavo; kaip nereikia, vėl išvarydavo juos į gatvę.

Jaunas Bridges negalėjo atsistebėti tuo. Jei savo akimis nematytų, niekada netikėtų, kad Amerikoje toks gyvenimo vaizdas galėtų būti.

Bridge'sui neilgai ėmė padaryti išvadą, ko imtis: Jis tuojau pradėjo šaukti darbininkus organizuotis; aiškinti jiems, kad jie gyvena Amerikoje, aukso šalyj, į kurią pasaulis žiuri kaip į demokratiškiausią, kur žmones gyvena laimingai, žmoniškai. — O koks jusų gyvenimas? — ar jus gyvenate taip?

Jo balsą greitai ir plačiai išgirdo darbininkai. Kaip jūrų bangos ėmė banguoti. Susiorganizavo į tvirtą Longshoremenų uniją. Privertė laivų kompanijas priimti žmoniškas darbo sąlygas, atiduoti žmonišką atlyginimą už darbą. Įsteigtos unijos raštinės, atidarytos svetainės, skaityklos, klubai. Iškovota nelaimėj ir ligoje pagalba. Seneliams iki gyvos galvos pensija (virš 500 sulaukusių 65 metų amžiaus gauną $180 per mėnesį pensijos).

Į keletą metų viskas pasikeitė — iš nakties išaušo diena!

Kiekvienas doras, demokratiją, žmoniškumą, Ameriką mylintis amerikietis gali tik pasidžiaugti, pasididžiuoti tokiu prakilniu darbu. Juk gražesnio darbo niekas negalėjo atlikti!

Laivų savininkai, su pagalba Amerikos demokratinių principų mindžiotojų, raganų gaudytojų valdžioje ir reakcinių unijų vadų tarpe, užsispyrė atimti Harry Bridges'ui pilietybę, kad galėtų jį išdeportuoti iš šios šalies. Laivų kompanijų savininkai jau siekia per teismus sunaikinti uniją; indžionkšinais uždaryti unijos raštines — išmesti darbininkus vėl į gatvę, kad nuo gatvių galėtų pasišaukti ir pastatyti juos dirbti be sąlygų, be nustatytų už darbą atlyginimų.

CIO ir ADF reakciniai vadai kompanijom padeda ardyti Longshoremenų uniją; jie gaudo silpnavalius, nusigandėlius narius ir iš jų bando organizuoti kompanijom ištikimas unijas.

Atsižvelgiant į nepaprastą isteriją, puolimą, skundimus, persekiojimą, darbininkai tvirtai laikosi vienybėj ir nusisprendę neduoti išardyti savo unijų.

Tuo tarpu, kai San Francisco mieste Longshoremenų unijos ardymas siekia aukščiausio čiukuro, Detroite automobilių darbininkų unijos ardymas pradedamas. Kapitalistiniam pasaulyje didžiausias Fordo darbininkų lokalas užpultas pirmiausia. Ir ne veltui! Juk velionio buvusio prez. Roosevelto demokratiniais laikais darbininkai sulaužė Fordo priešunijistinį užsispyrimą ir, susiorganizuodami į tvirtą uniją, parodė kelią visiems automobilių industrijos darbininkams.

Jei Reuther'iui ir valdžios ragangaudžiams pasiseks suskaldyti, suardyti galingas Fordo automobilių darbininkų unijos lokalas, aišku, ardymas eis per visą Jungtinę Automobilių Darbininkų uniją, iki ji liks bereikšmė.

Vos tik pradėjus ardyti automobilių darbininkų uniją, jau ruošiamas ardymas Textilės darbininkų unijos Kalifornijos valstijoj.

Prieš 25 metus iš rytinių valstijų į Kaliforniją atvažiavus pažangiajai Amerikos lietuvių visuomenei puikiai žinoma ir gerbiama K. Baltrunytė-Karosienė čia atrado textilės darbininkus dirbančius prie nežmoniškų sąlygų, už pasakiškai žemas algas, be unijos, be vadovybės. Ji, kaip ir H. Bridges, negaišavo, bet tuojaus ėmė darbininkus organizuoti. Dirbtuvės mažos, išsimėčiusios po plačias dalis miestų — darbas sunkus. Bet ji to neatbojo; ėjo į dirbtuves, kalbino darbininkus, darbininkes organizuotis, dirbtuvių savininkų išmesta iš dirbtuvių, pasitinka darbininkus prie dirbtuvių vartų, kalba jiems, ragina rašytis į unijas, kovoti už geresnį gyvenimą. Darbininkai klauso jos, seka paskui ją kaip jūrų bangos.

Tuo tarpu ji buvo puolama darbdavių ir policijos, gaudoma, kaltinama, areštuojama. Tas pats dabartinis Kalifornijos gubernatorius Warren, tada buvęs valstijos prokuroru, klastavo prieš ją kaltinimus, varė per šerengų šerengas, teismų teismus, kalino. Bet niekas negalėjo įveikti jos didelio pasiryžimo. Niekas negalėjo sustabdyti darbininkų minias nuo organizavimosi į unijas ir kovos už geresnį gyvenimą.

Taip suorganizavo ne vien pamatinėj textilės industrijoj dirbančius darbininkus, bet surado ir suorganizavo kitus darbininkus, kaip langų uždangalų siuvėjus, virvių vijėjus, automobilių apmušalų siuvėjus, vielinių audeklų audėjus, maišų siuvėjus ir tt.

Tūkstančius darbininkų išvedė iš vargingo, bevilčio gyvenimo į šviesų žmonišką gyvenimą, su žmoniškomis darbo sąlygomis, su pagalba nelaimėse ir ligose.

Ir iki šiai dienai ji vadovauja tiems darbininkams, rūpinasi kiekvienu jų reikalu, kaip tikra motina, daboja kiekvieną darbininkų laimėjimą.

Atrodo, turėtų būti pagerbta kiekvieno Amerikos patrioto, kiekvieno save besiskaitančio mylinčiu šią šalį, kiekvieno darbo unijos, organizatoriaus ir vado. Kaip gražiau kas galėjo pakelti Amerikos vardą? Bet, dėja, yra atbulai: CIO Jungtinės Textilės Darbininkų Unijos viršininkams susitaikius su rytinių ir pietinių valstijų textilės fabrikantais ir to pasekme, pradėjus įvesdinėti pagreitinimo darbą be pakėlimo mokesties, panaikinti darbininkams apmokamas vakacijas, apmokamą ligoje ir nelaimėj pagalbą, Kalifornijos valstijos fabrikantai tą patį bandė vykinti. Bet vietos unijos su savo organizatore, Karosiene, priešakyj, pasipriešino — sako, ir taip jau darbininkų gyvenimas kasdiena eina sunkyn, dėti dar didesnę naštą ant jų pečių būtų neteisinga. To ir užteko!

CIO Textilės Internacionalė Organizacinė Komisija tuojau paskyrė "organizatorius" Kalifornijos valstijai. Tik jie neorganizuoja, bet demoralizuoja jau suorganizuotus darbininkus.

Vienas tokių "organizatorių" kiekvieną minutę sėdi šalia organizatorės, Karosienės, unijos raštinėj. Tėmija kiekvieną jos ištartą žodį, kiekvieną pasijudinimą. Sekioja ją, kaip šešėlis, į kiekvieną susirinkimą, pasitarimą, konferenciją. Ir vis rašo. Rašo "memorandumą," judošiaus sąrašą, iš kurio, žinoma, bus sudaryti organizatorei kaltinimai, kvotimai, šerengos. Matomai, rengiamasi prie to paties, kas jau daroma su Bridges Longshoremenų unijoj, su Stellato ir kitais vadais Fordo automobilių darbininkų unijoj.

Paskirtieji "organizatoriai" atydžiai stebi narius. Pastebėję silpnavalius, nusigandėlius reakcijos, pasipriešinančius organizatorei, juos apsikabinę glamonėja, glaudžia prie savęs, ir net pabučiuotų, kaip vardus ir antrašus užsirašo į judošių sąrašus, aišku, jei reikės uniją skaldyti, iš jų bus tveriama fabrikantams ištikima unija.

Tačiau, kaip kiti ištikimi darbininkų organizatoriai, taip ir Karosienė, reakcijos nenusigąsta, nenuleidžia rankų, nesirengia bėgti. Sako — judošiams nenusilenksiu nei per vieną colį... ant kiekvieno man padaryto užmetimo turiu medžiagos atkirsti dešimteriopai.

Daugelis mūs galėtum paimti iš jos pavyzdį.

Tuo tarpu garbė pažangiajai lietuvių visuomenei, iš kurios gretų kilo ši drasi ir teisinga darbo žmonių organizatorė.

Kiekvieno unijos nario turi būti šventa pareiga apginti unijas, stoti su ištikimais unijų organizatoriais, vadais.

Kapitalistinė reakcija nepasitenkins ardymu vien kovingų unijų, ji yra pasibrėžus išardyti visas unijas ir numušti darbininkų gyvenimą iki žemiausio laipsnio.

A. T.

Tautų draugystei pažymėti

Drisviatų ežeras—vienas stambiausiųjų Baltarusijos Polocko srityje. Pusantrų dešimčių kilometrų tįso jis iš pietų į šiaurę, kai-kur pasiekdamas tokį pat plotį. Prie jo krantų ribojasi trijų brolіškų respublikų — Baltarusijos, Lietuvos ir Latvijos—sienos. Sienų sandūroje auga ir klesti trys jauni po karo sukurti kolūkiai: baltarusių — V. M. Molotovo vardo, lietuvių — Adomo Mickevičiaus vardo ir latvių — J. M. Sverdlovo vardo. Šių artelių kolūkiečiai savo tarpe palaiko tamprius ryšius.

...Vieną giedrią praeitųjų metų rudens dieną baltarusiškame Drisviatų kaime buvo šventiškai žmoninga ir gyvu. Dieną prieš tai Baltarusijos Vidžių rajono V. M. Molotovo vardo žemės ūkio artelės nariai kreipėsi į savo kaimynus — į Lietuvos Dukšto rajono Adomo Mickevičiaus vardo kolūkį ir į Latvijos Grivos rajono J. M. Sverdlovo vardo kolūkį, siūlydami bendromis jėgomis pastatyti prie Drisviatų ežero tarprespublikinę kolūkinę hidroelektrinę. Kaimynai sutiko. Ir štai buvo paskirta diena šiam klausimui bendrai apsvarstyti.

Baltarusiai kolūkiečiai ruošėsi šiltai priimti brangius svečius. Gatvėn išėjo ir seni ir jauni. Ties Kultūros namų išėjimu kaimo aktyvistai iškabino raudoną transparantą su įrašu: "Brolіškai sveikiname Lietuvos ir Latvijos kolūkių atstovus!" Ir kai svečiai atvažiavo — kas kolūkinėmis automašinomis, kas gerais arkliais,—Kultūros namuose prasidėjo nepaprastas susirinkimas. Čia buvo rusų, baltarusių, lietuvių, latvių. Baltarusių kolūkio pirmininkas Jevlampijus Labeckis, nuoširdžiai sveikindamas brolіškų respublikų pasiuntinius, pasakė:

—Seniau Drisviatų ežero krantuose viešpatavo tamsybė. Dvarininkai ir buožės kėlė mūsų tarpe nacionalinę neapykantą, mėgino suaitrinti lietuvius, baltarusius ir latvius. Šitaip buvo. Tiktai tarybų valdžios metais mes atvirai išreiškiame mūsų tautų brolybės ir draugiškumo jausmus. Mes pkvietėme mūsų kaimynus — brolius lietuvius ir latvius — apsvarstyti klausimui dėl hidroelektrinės statymo bendromis jėgomis.

Draugiškoje nuotaikoje svarstė kolūkiečiai visus jaudinantį klausimą. Su dėkingumu jie kalbėjo apie tai, kad didžioji rusų tauta padeda jauniems baltarusių, lietuvių, latvių kolūkiams sėkmingai kurti naują gyvenimą. Iš įvairių šalies kampų čionai ateina sudėtingos mašinos, mineralinės trąšos, statybinės medžiagos ir daug kas kita. Paprastuose kalbėtojų žodžiuose skambėjo pasididžiavimas mūsų puikia Tėvyne. Vieningai buvo priimtas nutarimas:

"Bendromis jėgomis pastatyti hidroelektrinę prie Drisviatų ežero. Pažymėti nesugriaunamai tautų draugystei, kurios ryškia išraiška bus šis įrenginys trijų brolіškų respublikų sienų sandūroje, statybą pavadointi 'Tautų draugyste'."

Šį dokumentą savo parašais patvirtino visų trijų kolūkių atstovai. Puiki iniciatyvà buvo gyvai paremta. Ir štai būsimosios hidroelektrinės vietoje jau atliekami projektiniai tiriamieji darbai.

Tomis dienomis prie ežero, ties senu malūnu, nepaisant vasario mėnesio pūgų, visada yra daug žmonių. Specialistai tyrinėja dirvą ir vandens režimą. O kolūkiečiai skuba ruošti statybines medžiagas. Krante jau sudėtos pirmosios dešimtys kūbinių metrų miško medžiagos, pirmieji tūkstančiai plytų. Tarpkolūkinė taryba statybai remti, kuri buvo išrinkta per trijų kolūkių atstovų susirinkimą, ruošiasi pavasarį išvystyti statybą visu pajėgumu.

Priėmę nutarimą bendromis jėgomis pastatyti hidroelektrinę, kolūkiečiai visaip daugina ir plečia savo draugystės ryšius.

Baltarusių V. M. Molotovo vardo kolūkis buvo sukurtas anksčiau, negu lietuvių ir latvių kolūkiai. Jo pirmininkas Jevlampijus Labeckis, dar jaunas—ir savo amžiumi ir savo patyrimu — vadovas lankėsi rusiškuose kolūkiuose ir daug ką ten perėmė. Dabar kolūkis sparčiai žengia aukštyn. Jis buvo sukurtas prieš penkerius metus, o jau sugebėjo daug ką nuveikti.

Žemė, kurioje valstiečiai seniau plušėjo pavieniui, ėmė duoti dvigubai - trigubai didesnį derlių. Per tuos metus fermose dešimt-penkiolika tiek padidėjo galvijų, kiaulių, avių, arklių, paukščių skaičius. O kolūkio pajamos padidėjo vienuolika kartų.

Lietuvių ir latvių kolūkių delegatai, kurie jau ne kartą lankėsi Drisviatų kaime, įdėmiai įsižiūri į kylantį jaunosios artelės ūkį. Jie su susižavėjimu pažymi kaime įvykusius didelius pasikeitimus. Per trumpą laiką Drisviatuose išaugo Kultūros namai, septynmetė mokykla, ligoninė, dvi parduotuvės, pradėjo veikti taupomoji kasa. Kaimynių kolūkių pasiuntiniai, perimdami visą, kas yra vertinga ir naudinga, kviečiami atvažiuoti pas juos. Ir kuomet V. M. Molotovo vardo artelės kolūkiečiai pabuvojo lietuviškame Adomo Mickevičiaus vardo kolūkyje, sukurtame kiek vėliau, jie pamatė, jog ir ten yra ko pasimokyti: pavyzdžiui, lietuviai sugebėjo gerai sutvarkyti visuomeninių patalpų statybą, sukūrė savo plytinę.

Vis labiau stiprėjanti draugystė buvo pažymėta dar vienu svarbiu įvykiu. Baltarusiškame kaime vėl susirinko trijų kolūkių atstovai. Kiekviena artelė pasiuntė 40 žmonių. Buvo kalbama apie tai, kad kolūkiai sudarytų socialistinio lenktyniavimo sutartį. Prisiimdami konkrečius įsipareigojimus, kolūkiečiai nuoširdžiai džiaugėsi ir didžiavosi laisvu ir laimingu gyvenimu.

Vienbalsiai priimtoje sutartyje įrašyti kiekvieno kolūkio įsipareigojimai. Baltarusiai, lietuviai, latviai—visi trijų artelių kolūkiečiai ir kolūkietės pasižadėjo išauginti šiemet gausų derlių, viršyti planą visuomeninei gyvulininkystei išvystyti, pirma laiko baigti žemės ūkio produktų pristatymą valstybei. Ir vėl šį dokumentą, lygiai kaip pirmąjį, savo parašais patvirtino atstovai trijų brolіškų tautų.

A. Lukovecas

Hartford, Conn.

Visko po biskį

Laisvės Choras rengiasi prie savo didelės šventės. Tai bus 25 metų sukakties paminėjimo koncertas. Įvyks balandžio 20 d., 1:30 val. po pietų, Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo svetainėje, 227 Lawrence St.

Tikietai yra pardavinėjami plačiai visose apylinkėse. Bridgeporte galite gauti pas J. J. Mockaitį, New Havene pas J. Kuncą, Waterburyje pas Yenkeliūnienę.

Nepamirškite, kad Hartforde tikietus galite gauti pas kiekvieną Laisvės Choro narį. Tai įsigykite iš anksto.

Nepamirškite, kad Laisvės Choras jus linksmino per 25 metus, tai jūs dabar palinksminkite jį savo atsilankymu į šį koncertą.

Literatūros Draugijos reikalai

Nors LLD 68-tos kuopos nariai moka duokles labai gerai, bet dar daug narių turėtų pasiskubinti, nes knyga "Sveikatos Šaltinis", kurią dabar gaunate, yra didoka ir jos išleidimas kainavo gerą sumą pinigų. Tad pasiskubinkite atsilyginti su centru.

Taip pat turiu jums pranešti, kad kurie dar negavote knygos, tai ateikite į sekamą kuopos susirinkimą ir pasiimsite. Susirinkimas įvyks pirmadienį, balandžio 14 d., 7:30 val. vak., 157 Hungerford St.

Narys

Bayonne, N. J.

Religiškai iškilmingos laidotuvės

Visiems bayonn'iečiams gerai žinomas Jonas Kirmelas mirė kovo 21 d.

Laidotuvėmis rūpinosi jo brolis Jokubas Kirmelas. Velionis ilgą laiką dirbo tam tikroje bažnytinėje įstaigoje. Kaip ją tikrai pavadinti, aš nežinau. Aš tik tiek žinau, kad tos įstaigos gyventojai vadina save "broliais". Tai aš ir sakysiu, kad Jonas dirbo brolių įstaigoj, ir ten jį rado mirusį.

Velionis tūlas laikas atgal buvo pažangus žmogus, ir priklausė prie progresyviškų organizacijų. Bet paskutiniu laiku buvo išsibraukęs iš visų, ir jokiais organizaciniais reikalais nesidomėjo.

Visą savo liuosą nuo darbo laiką praleisdavo su balandžiais, kurių jis nemažai turėjo.

Velionis jau buvo nejaunas, turėjo dagyvenęs suvirš 60 metų amžiaus. Jo brolis Jokubas sakė radęs paliktą raštą, kuriame jis, t.y., Jonas Kirmelas, reikalauja, kad jam mirus būtų palaidotas religiškai. Tad brolis taip ir padarė.

O kadangi velionis yra buvęs bedievis, tai darbavos nusamdyt net tris kunigus. (Žinoma ne už dyką). Na, ir aš manau, kad darbas pavyko gerai...

Jonas turėjo nemažai susitaupęs pinigų, ir girdėjau, kad visą savo turtą paliko savo brolėnui Edvardui Kirmelui. Tai gerai padarė. Nes Edvardas yra protingas vaikinas, ir jis mokės jo turtą sunaudot naudingam dalykui.

Jono draugas

BINGHAMTON, N. Y.

Ligoniai

Šusirgo L. Šimoliūnas. Padarė jam operaciją ant vidurių kovo 27 d. Jis randasi Wilson Memorial Hospital, Johnson City. Mes tryse, svečias iš Scrantono I. Klevinskas, A. Navalinskas ir aš, ligonį aplankėme kovo 30 d. Ligonis atrodė dar silpnas. Pabuvome keliolika minučių ir pasikalbėję išvažiavome savais keliais.

Daug pas mus buvo ligonių praėjusį mėnesį. Vieni jau pasveiko, o kiti iš lengvo eina geryn. Eva Čekanauskienė buvo susirgusi dideliu šalčiu, taipgi jos anūkė Florence Žvirblytė eina sveikyn ir mano greitai sugrįžti iš Biggs ligoninės, Ithaca, N. Y. Florence motina M. Kazlauskienė ir patėvis John Kazlauskas labai džiaugiasi jos sveikėjimu.

Paul Mikolajūnas irgi sveiksta iš palengvo. Jau gali vaikščioti. Jis išbuvo ligoninėje penkias savaites. Bet jų dukrytė Lillian dar vis tebeserga ir randasi ligoninėje.

John Krasauskas jau pasveiko. S. Dainis irgi sveiksta. Stasys Maslauskas dar vis nesveikuoja.

Velijantis jums visiems greitai pasveikti.

J. Nelesh

Chicago, Ill.

Iš Žagariečių Klubo

Kovo 23 d. Vengeliausko svetainėje įvyko žagariečių Klubo susirinkimas.

Pirmininkas W. Kriščiunas atidarė susirinkimą ir pareiškė, kad yra mirę du klubo nariai: Charles Žekas ir Gertrude Bebešunas. Visi susirinkimo dalyviai atsistojo mirusiųjų pagerbimui.

Skaityta net trys laiškai: vienas nuo dipuko Klem. Naudužo iš Anglijos, kuris dėkavoja už knygą ir pinigus; antras nuo Raudonojo Kryžiaus prašant aukų. Iš iždo paskirta $10. O trečias nuo Oak Forest prieglaudos senelio. Tas Oak Forest įnamėlis rašo, kad jie iš pereitų metų žagariečių dar neužmiršo, o kada sužinojo, kad šiemet ir vėl rengiasi aplankyti, tai sako nežinąs žodžių tiesų draugų džiaugsmo išreikšti.

Susirinkimui pasibaigus po keletą centų susimetėm, pasivaišinom ir draugiškai padiskusavom.

Žagarietis.

JONO KAŠKAIČIO
Įsigykite
eilių rinkinį

★

PROŠVAISTĖS

Knyga, kurioje telpa
arti 150 Jono Kaškaičio
gražiausių eilėraščių

★

Kiekvienas kultūringas žmogus privalo įsigyti "Prošvaistes," jas perskaityti ir laikytis savo knygynėlyje.

*

"Prošvaistėse" taipgi telpa įdomi Jono Kaškaičio (Dr. Kaškiaučiaus) biografija, jo mokslas ir kūryba.

*

Knyga iš virš 300 puslapių, kaina $1.50.
Tuojau įsigykite ir pasinaudokite tuom gražiu veikalu.

LAISVĖ
110-12 ATLANTIC AVENUE,
RICHMOND HILL 19, N. Y.

Jei dar neturite, tai tuojau įsigykite
Rojaus Mizaros vėliausią apysaką

KELIAS
Į LAIMĘ

Knyga gražiuose viršeliuose; turi 368 puslapius, vaizduoja lietuvių gyvenimą.

Pažinkite Mykolo Kilpos, veikalo herojaus, išgyvenimus Lietuvoje ir Amerikoje.

Tai apysaka, kurią pradėjus skaityti, nenorėsite padėti į šalį, kol užbaigsite!

Duokite šią knygą savo draugui bei kaimynui pasiskaityti, tai bus jam gražiausia dovana.

Knygos kaina $1.50. Užsakymus siųskite:

"LAISVĖ"
110-12 Atlantic Ave. Richmond Hill 19, N. Y.

GYVIEJI KOVOJA

2-29-52 *Parašė ŽANAS LAFITAS* —24—

(Tąsa)

— Ruhe!

Patikrinimo metu kalbėti negalima. Judėti negalima. Stovi ir lauki. Aš jau įpratau prie šio priverstinio nejudrumo, mėgiamojo metodo vokiškosios drausmės, varginančios žmogui nervus. Prisimenu, karo belaisvių stovyklose mes išstovėdavome išsitempę po keturias valandas iš eilės. Kol kas mes stovime čia tik valandą. Norėdamas sutrumpinti laiką, aš ėmiau prisiminti eilėraštį, kurį sukūriau Freno kalėjime:

O laisve, tu už vis gražiausia...

Medinės klumpės kaukštelėjo, jaunas esesininkas, kokių dvidešimties metų, ne daugiau, su cigaru burnoje įėjo į kambarį. Po pažastimi jam atvira knyga. Raštininkas, laikydamas kepurę rankoje, šoka prie jo ir, kol šis tingiai skaičiuoja žmones, seka paskui jį. Visi yra. Kitaip ir būti negalėjo. Baigęs patikrinimą, esesininkas kažką pažymėjo knygoje ir atsainiai numetė ant grindų nuaužutėlį pieštuką, kurį jam buvo padavęs raštininkas.

Jis sustoja prie mūsų.

— Franzosen? (Prancūzai?)

— Jawohl, — atsakė raštininkas.

Prieš jį tas pats senukas, kuris vakar vakare maldaujamai buvo sudėjęs rankas; dabar jis žiūri į esesininką išplėstomis nuo siaubo akimis.

Vokietis ištraukia jam katiluką, varto jį rankose ir meta į tolimą kampą, ženklu įsakydamas seniui paimti.

Šis tekinas lekia katiluko. Tai kartojama du, tris, dešimt kartų, kol senis galutinai nusikamuoja. Tada esesininkas užsimojęs trenkia nelaimingajam katiluku per galvą. Duslus garsas — ir senis susvyravęs griūva ant grindų kruvina kakta.

Barako seniūnas ir jo padėjėjai įtaikiai kikena. Esesininkas išeina, nekreipdamas dėmesio į visus tuos šunuodegavimo pareiškimus. Girdėti, kaip kieme jis švilpauja ariją iš "Baltojo Arklio Smuklės" operetės.

Mums jau baigėsi patikrinimas, bet kitiems jis vis dar tebevyksta. Išsiskirstyti draudžiama, ir reikia laukti dar kokį pusvalandį, kol suskambės varpas. Visą patikrinimą tenka stovėti išsitempus.

Pagaliau ateina laukiamoji poilsio minutė. Barako seniūnas išėjo, ir mes sėdamės ant grindų, bet keistas dalykas — vietos trūksta, nors gulėdami mes kažkuriuo būdu tilpome tame pačiame plote.

Kirpėjas pamokė mus, ką čia daryti. Sistema ta pati kaip ir gulėti, tik poza kita. Vienas sėdasi ant grindų nugara į sieną, surietęs ir išskėtęs kelius; kitas tokiu pat būdu sėdasi jam tarp kojų. Tuo būdu ant dešimties metrų sutelpa trisdešimt žmonių. Kitos eilės sėdasi iš abiejų pusių pirmosios, ir šit visa gudrybė. Visi kartu mes užimame ne daugiau kaip pusę mūsų palatos. Tai beveik stebuklas ir primena man žinomą cirko triuką, kada keli klounai laisvai telpa viename lagamine. Dabar menęs tuo nebenustebinsi.

Mes sėdime kaip irkluotojai, jeigu vienoje valtyje jų irtųsi trisdešimt. Pusiausvyrai išlaikyti tenka apsikabinti rankomis sėdintį priekyje.

Prancūzai susėdo vis kartu dviem eilėmis. Toliau išsiteko rusai, lenkai, jugoslavai, čekai. Mes įsišnekome.

Dešinysis kaimynas papasakojo, už ką jį suėmė. Jis vyno pirklys, ir jo rūsyje buvo ginklų sandėlis. Dabar jam jau nebėra ko bijoti, ir jis nesislėpdamas viską išdėsto.

— Vokiečiai įsibrovė pas mane ketvirtą valandą ryto. Mudu su žmona miegojome. Man liepė apsirengti ir eiti paskui juos, neleido netgi užeiti į gretimą kambarį dukters pabučiuoti. Niekšai! Į kratą jie mane atsivedė su savim. Tada ir radę ginklus. Kad viską paimtų, teko važiuoti du kartus.

—Tai velnias! O mes niekur negalėjome gauti net padoraus pistoleto, — sušunka Serberas.

Serberas yra, kaip sakoma, draugijos siela; jis yra visų priekyje, kai reikia veikti, o paskiau iš kuklumo pasitraukia. Žemo stogo ir petingas, tai antrasis Luji Mažasis, tik nuovokos ir jėgos turi daugiau. Serberas gimęs kareiviu. Jis ir buvo prancūzų kariuomenės kareivis, kada vienas su kulkosvydžiu rankose dengė draugų pasitraukimą. Jis buvo kareivis ir tada, kai vokietis trypė Paryžiaus grindinį. Kareivis jis ir čia, kur jo ištvermė stebina aplinkinius.

— Norite tikėkite, norite ne, — tęsia jis, — o mes iš pradžių vieną revolverį dešimčiai teturėjome. Pagaliau ir tas senas ir surūdijęs, 7,35 kalibro, dar aname kare atitarnavęs savo tarnybą. Naudotis teko juo iš eilės. Sykį aš turėjau keistą istoriją. Vakare revolverį paėmė vienas iš mūsų vyrų saugoti draugui, gavusiam uždavinį padegti ties Žiuvizi sandėlį pašaro, kuris turėjo būti išvežtas į Vokietiją.

— Per naktį mūsų pištalietas buvo išardytas ir išvalytas. Rytą Ivona, ryšininkė, atidavė jį man. Mat, mes susekėme vokiečių generolą, kuris kas rytas jodavo į Bulonės mišką pasijodinėti. Mums buvo įsakyta jį pašalinti. Bet aš norėjau pats atlikti šį darbelį. Žvėris buvo stambus: pats generolas fon Štiulpnagelis.

—Štai iš vakaro aš ir pasislėpiau krūmuose šalia kelio, pištalietas buvo mano kišenėje. Vietą išrinkome vykusią: bošas turėjo prajoti keturi metrai nuo manęs. Iš tiek neprašausi pro šalį. Savaitę prieš tai lavinausi šaudyti Šavilės miške, aišku, iš to paties pištalieto.

— Nudėjęs generolą, turėjau pabėgti mišku. Trupūtį atokiau manęs laukė dviratis. Viskas buvo apskaičiuota. Aš būčiau suspėjęs išmauti per Piuto.

— Taigi pasislėpiau krūmuose dar nuo dešimtos valandos vakaro ir ėmiau laukti. Mano nelaimei, nuo vienuoliktos pradėjo lyti. Na ir permirkau gi aš, iki paskutinio siūlo galo! Ties smulkmenomis nesustosiu. Pylė visą naktį kaip iš kibiro. Rytą nustojo liję. Aš tik viena ir tekartojau, — kad bent jis prajotų. Septintą valandą, matau, mano raitelis pasirodė alėjos gale. Ordonansas sekė paskui jį už dešimties metrų, taip pat raitas. Žinai, šiaip ar taip, tokiais atvejais jaudiniesi. Mane net šiurpas ėmė krėsti. Aš susisupau į apsiaustą ir guliu. Tiesiog klane. Vokietis atjojo ties manimi. Jojo žingsniu. Dabar arba niekad. Aš šoviau. Užsikirto! Tai bėda! Vėl šaunu, vėl tuščiai. Sugedo mano pištalietas. Taip ir neišdegė.

— Sugrįžau namo kaip apspiaudytas. O po dviejų valandų Ivona atėjo revolverio ir atidavė jį sekančiajam.

— Paskiau vis dėlto pavyko iš tos pačios mašinėlės nudėti Klemaną iš Dorio gaujos. Tomis sąlygomis dirbti buvo nelengva. Laimei, paskiau mes gavome daugiau revolverių — paėmėme iš užmuštų bošų.

Aš klausiau ir prisiminiau šio revolverio istoriją. Iš jo, kiek man žinoma, keli mėnesiai prieš tai buvo užmuštas išdavikas Žitonas. Žmonės ,atlikę šį darbą, sėdėjo čia su manimi. Vienas revolveris visiems. Galima būtų parašyti ištisą epopėją apie pirmąjį mūsų partizanų ginklą.

Pavyzdžiui, ar yra žinoma, kad pirmasis vokiečių karininkas, užmuštas Paryžiuje iš šaunamojo ginklo "Barbes-Rošešuar" stotyje 1941 metų rugpiūčio 23 dieną, buvo Fabijeno nušautas iš revolverio, kuris prieš keletą dienų buvo paimtas iš karininko esesininko, kurį nudėjo durklu prie Orleano vartų vienas iš mūsų draugų?

— Ką besakyti, — tęsė Serberas, — jei būtume mes turėję bent automatų, tai būtume privirę košės! Kokius ginklus konfiskavo pas tave?

—Automatus, šaudmenis...

—Supranti! Tu tik pasakyk, supranti? O kiek?

—Dvi tonas.

Simonas taip pat pradėjo klausinėti:

—O iš kur ėjo ginklai? Mes jų nė regėti neregėjome.

— Tartum iš Anglijos. Ginklai buvo angliški.

(Bus daugiau)

LMS News and Views

(Tąsa nuo 3-čio pus.)

A man, probing into his mind can come up with a lot of weird improbabilities, exaggerating or distorting them purposely to shock the world into believing him a very great perceptive artist. There has been more than one case of a painting hung upside down by mistake, being accepted as a great piece of work.

Rudolph's painting are no such haphazard impossible distortions. Resemblance is there, hitting you with the bare facts. They are pictures with a definite message. There flows between the viewer and the artist a bond of sympathy and understanding.

It is evident that Rudolph has searched earnestly and has found his own particular style. Knowing the artist personally, one is forced to concede that this is the right means of expression for him. His paintings speak sharply, as his writings do too, of the terrifying world that is utter reality.

Baranik's pictures therefore are not pretty. They are not drawing-room pictures in that sense. Rather they are personal intimate pictures, from which the author and the viewer can gather fury and strength to fight that terrifying despair that humanity is being drawn into.

This first showing of the works of our new artist was met very enthusiastically by the N. Y. Art Reviewers. The "Art Digest" calls Rudolph a promising newcomer, and an excellent draftsman. The "Art News" considered his work "paintings with a message that were also good as paintings."

* * *

REVIEW — DRAMA

The new original Lithuanian comedy, "TETOS TURTAI" was given a rousing cheer here in New York last Sunday.

The play is cleverly formulated, with accent on situation comedy. Almost everyone, at one time or another, has gone through the torments of an innocent white lie boomeranging into an uncontrollable avalanche. Therefore the subject is quite an understandable one, pointing out a lesson that needs frequent repeating.

We felt that the play itself in a number of places had a tendency to drag because of too much self-evident explanation. A little trimming of lines could easily be done to speed up the action. However ,the aspiring troupe of Hartford actors ably handled the complex tragic-comic situations.

Grace Gailen, young Lithuanian American, despite the hindering difficulties of language, turned in a very admirable performance. Grace has great presence of mind on the stage and an easy naturalness that is pleasant to watch.

The rest of the cast consisting of Joe Thomas, Ona and J. Silkas, Mrs. Miller, Mrs. Mankienė, J. Kazlauskas and F. Repšys, complimented their new star and leading lady. Congratulations to the whole troupe for a job nicely done.

DETROIT, MICH.

Gera vakarienė

Draugijų Svetainės palaikymo komitetas turėjo surengęs silkių ir kitokių gardumynų vakarienę kovo 30 d.

Vakarienė buvo labai skani, tik nedaugiausia buvo alkanųjų. Mat, svetainės palaikymui ne tiek daug yra geraširdžių.

Detroit Lietuvių Klube buvo pažymėta ant juodos lentos su baltu apie busiančią silkių vakarienę, bet kurie daugiausia žiūri į tą lentą, nedalyvavo.

Klubo taisymas

Detroito Lietuvių Klubo taisymas eina labai silpnai. Jeigu taip eis, dar ims tris mėnesius laiko, kol bus pabaigtas darbas.

Klubas turi savo pinigų, bet skolina iš kitų. Vienam susirinkime nutarė neimt bonų iš valdžios, veik $19,000.

Taigi, kurie turite pinigų, ypatingai klubiečiai, įdėkite į klubą, ant procento, savo šimtines ar tūkstantines. Klubas turi valdžios bonus ir namą; pinigai nežus ir po biskutį vienam ir kitam atmokės su procentu. Daug yra įdėję po $500.

Kodėl neparašo?

Mikas Detroitietis šįmet išbuvo Floridoje pilnas keturias savaites ir maniau, kad jis parašys ką nors apie savo vakaciją. Nieko nesigirdint, paklausiau Miką, iš apie 12 mylių tolumos. Iš jo kalbos supratau, kad šįmet floridiški "vabaliukai" neturėjo tokio veiklumo, kokį jis matė porą metų atgal.

Kai paklausiau, kodėl jis neparašo apie vakacijų praleidimą, išsitarė, kad, girdi rašyk ir prašyk, kad patalpintų į laikraštį. O jei laikraštyje tilptų, tai atsiras kokis gudruolis ir kritikuos, kad negerai parašyta.

Floridos lietuviai pardavinėja šėrus ir nori pasibudavoti "lietuvišką rotušę."

Tur būti Mikui užbėgo už akių Senas Vincas, parašydamas apie Floridos skorpijonus ir kad jis ten nematęs jokio paukščio čiulbančio. Bet niekas nekritikavo Seno Vinco, pasakydami, jog Floridoje yra flamingų, kurie priklauso paukščių rūšiai.

Užstoja už motiną

Mrs. Blaga Pokrawsky yra deportuojamųjų skaičiuje-sąraše, kaip "subversyvė." Jos sūnus saržentas, išeidamas į Korėją, pasiuntė laišką prez. Trumanui. Laiške sakoma:

"Imigracijos departmentas įsakė jai atsiskirt nuo mano tėvo, mano brolių, seserų ir nuo manęs.

"Jei asmuo turi būt verčiamas tiek kentėti, už tai, ką jis darė 17 metų atgal, kur nebuvo prieš teises, ar yra čia teisingumas?"

Mrs. Blaga sūnus yra išbuvęs 9 metus marine corps, kariavo Pacifike ir buvo sužeistas Okinawoj. Jis per paskutinius 6 metus tarnavo Grosse Ile Naval Air Station. Taipgi jo brolis Alexander yra ištarnavęs tris metus antram kare.

Mrs. Pokrawsky sako, kad ji nieko nežinanti apie komunizmą. Ji sako, gal jai yra primetamas su spėka nuvertims šios šalies valdžios, kad ji pikietavo 1935 m. ant Davison Marketą.

Kai buvęs susirinkimas už numažinimą prekių, ji jame dalyvavus, ir buvus kituose mitinguose ir paskiaus išpildžius narinę kortą. Ir "aš nesuprantau angliškai, kad žinot apie ką jie kalba," ji sako.

"Aš nieko negirdėjau apie planus nuversti Amerikos valdžios."

Kai Japonai užpuolė Pearl Harbor, ji įstojus į American Slav Kongress, pardavinėti valdžios bondsus ir gelbėti kraujo davime.

"Aš pirkau bondsus ir daviau galioną savo kraujo," sako Mrs. Pokrawsky.

UAW-CIO įsteigtas radijas yra uždaromas

Viena, per daug išlaidų, antra — mažai kas turi radiją su FM klausytis jos programų. Vienok nepanaikinsią radijo stoties, bandysią gauti televizijos leidimą Detroite.

Tai WDET stotis, kuri daugiausia duodavo simfoniškos muzikos. Ta stotis buvo kaip kalbėtojas be publikos.

Valdžia davė darbininkams tokią "frykvensi", per kurią programos negali pasiekti darbininkų ausis. Įsidėt į radiją FM kainuoja apie $30; pirkti naują radiją? O kur dėsi seną?

Išlaidos didelės. Apgarsinimų nėra. Klausytojų taipgi labai mažai. Po trijų metų gyvavimo WDET užsidaro.

Darbininkai padaro viską, bet patys negali naudotis.

Moterys, saugokite!

Mieravimo ir Svėrimo Biuras sako, kad moterys, perkančios maistą ir kitus produktus, turi žiūrėti, kad pardavėjas neturėtų uždėjęs pirštų ant svarstyklių. Taipgi sako reikia prižiūrėti, kad svarstyklės, nieko nesveriant, stovėtų ant nulio linijos.

Pagal George F. Austin pranešimą, veik 2 procentai iš visų pardavėjų duoda mažą svorį.

Taipgi pataria, kad suvyniotas popieriuje produktas nebūtų leidžiamas sverti.

Jei apsigausite, patys save, o ne mane... **Spartakas**

Tel. AV. 2-4026

DR. JOHN REPSHIS

(REPŠYS)

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Nedėliomis ir šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto.

495 Columbia Rd.

DORCHESTER, MASS.

Chicagos Žinios

Visiems remtini kandidatai

Progresyvių Partija Illinois valstijoj, visuotinam susirinkime užgyrus Nacionalio Komiteto proponuojamus kandidatus: Vincent Hallinan ir Charlotta Bass į prezidentus ir vice-prezidentus, ruošiasi dideliam darbui; rinkimui parašų ant peticijos, kad padėjus tuos kandidatus ant balioto ir šioje valstijoje.

Cook apskrityje reikės surinkti tūkstančius parašų. Pasirašyti peticiją galės tik tie, kurie nebalsuos praimierėse balandžio 8 d.

Šalia to, Prog. Partija remia nekuriuos kandidatus, kurie vieni kandidatuoja ant demokratų ar republikonų tikieto, kiti nepriklausomai.

Keturi kandidatai remiami Prog. Partijos yra padargų darbininkų unijos (UE) nariai dirbanti International Harvester įmonėje. Jie yra: **Edward M. Joseph,** kandidatuojantis 1-mam distrikte; **John Galias,** 4-tam distrikte; **Matthew Bednarz,** 9-tam distrikte ir **James S. Mitchell,** 13-tam distrikte.

Šie kandidatai visi pasižadėjo veikti, kad apvalius Cook apskritį nuo dabartinės politinės korupcijos.

Oscar Brown, Jr., kandidatuoja republikonų sąstate, pirmam kongresionaliam distrikte. Tai kovingas ir populiarus negras, radijo komentatorius. Jis pastaruoju laiku daug veikia progresyviškam judėjime, nors užtai tūlą laiką buvo praradęs teisę kaipo radijo komentatorius. Jam ta teisė vėl grąžinta ir vėl ves savo visos valandos programą ant WHFC stoties pradedant pirmadieniu ir baigiant penktadieniu kas savaitė, nuo 7-tos iki 8-tos valandos vakare.

Lillian K. Klein, liberalė, kandidatuoja demokratų sąstate nuo 25-to senatorialio distrikto.

Visus šiuos kandidatus remia Prog. Partija ir ragina piliečius už juos balsuoti balandžio 8 d., praimierėse.

Nors balsavę už juos negalės pasirašyti Prog. Partijos peticiją, bet tame nematoma pavojaus, nes Cook apskrityje tik 200 balsų reikia, ka padėjus kandidatą ant baloto.

P. P. Narys

Žmogui Sveikata Yra Didžiausias Jo Turtas

Kas yra gera ir naudinga, žmonės neturėtų pamiršti, tačiau daugumą pamiršta Švilpos antrašą ir turi klapato, kol suranda. Už tai, patys esate kalti. Užsirašykite ir visada turėkite jo antrašą.

Švilpa Išdirba 5 Rūšių Svarbias Mostis

ir ant kiekvienos dėžutės yra antrašas.

Taipgi mostys yra garsinamos ant radio. Apgailiu tų, kurie toliau gyvenate ir to radio negalite girdėti. Mano mostys bei vaistai gelbsti visiems žmonėms, be skirtumo odos spalvos ar jų politinių įsitikinimų. Daugiausia gelbsti tiems, kurie vartoja pagal nurodymų.

Nr. 1. Mat. Svilpas Herb Salve for skin irritation. Šita Mostis nuo įvairių odos ligų: nušašimų, išbėrimų (Rash), Sainus, Athletes feet, nudegimo, susikoliečijimo žaizdos (ronos), (tik ne vėžio). Kvepianti Mostis, visada pagelbsti. Kaina tik $1.25.

Nr. 2. Mostis nuo paviršutinių skausmų: kojų, rankų, pusiau, sprando, sąnarių ir muskulų, aštraus kosulio nuo peršalimo. Kaina $1.25.

Nr. 3. Mat. Svilpas Ointment for tooth ache and hardening gums. Greit prašalina skausmus ir sustiprina gumus. Kaina $1.25.

Nr. 4. Mat. Svilpas Salve for Itching Skin and Poison Ivy. Šita mostis nuo įvairių niežėjimų odos ar Poison Ivy. Kaina $1.25.

Nr. 5. Mat. Svilpas' New Discovery Salve for Piles. Quick Relief. Šita mostis — vėliausias išradimas kaip prašalint Piles greitai, ir nereikia pjaustyt. Varvančos, ar ne — pagelbės. $2.50.

Mano mostis pagelbės visiems, kurie vartos pagal nurodymą, ant kokių ligų yra pažymėta. Bet tiem nepagelbės, kurie nenori taikos, bet nori karo. Čia jau proto liga.

Reikalaudami mosčių, prisiųskite Money Order ar gerą banko čekį. Siunčiu ir C. O. D. tiems, kurie prisiunčia 30c ekstra pašto stampais dėl persiuntimo. Adresuokite:

MAT. ŠVILPA, P. O. BOX 73, STA. A., HARTFORD, CONN.

CHARLES J. ROMAN

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St., Phila., Pa.

Telefonas Poplar 4110

IŠ LIETUVOS

Pavyzdingas kolektyvis ūkis didžiuoju progreso keliu

JURBARKAS, 1-16 d.—Kolektyvinio ūkio "Pirmūno" nariai savo pranešime Lietuvos visuomenei, tarp kitko, sako:

Tarybų Sąjungos kolūkiai ir tarybiniai ūkiai kasdien pasiekia vis naujus ir naujus laimėjimus, vystydami visuomeninę produktyviąją gyvulininkystę. Kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose nuolat auga gyvulių skaičius ir kyla jų produktyvumas. Šalis gauna vis daugiau mėsos, pieno, vilnos ir kitų gyvulininkystės produktų. Didėja kolūkių ir kolūkiečių pajamos.

Mes, "Pirmūno" žemės ūkio artelės nariai, supratę stambaus ūkio pranašumus, sudarėme iš dviejų smulkių artelių stambesnį kolektyvinį ūkį. Per pirmuosius metus po sustambinimo mūsų kolūkis pasiekė didelius laimėjimus, vystydamas visuomeninę gyvulininkystę.

Kolūkyje sudarytos ir sukomplektuotos visos keturios produktyviųjų gyvulių fermos. Trimečio planas visuomeninei gyvulininkystei išvystyti įvykdytas: galvijų — 122 procentais, tame tarpe karvių — 117 procentų, kiaulių — 123,8 procento, tame tarpe motininių kiaulių — 100 procentų, avių — 141,8 procento ir paukščių — 153,9 procento.

Mūsų kolūkis įvykdė savo įsipareigojimus ir pirma laiko baigė vykdyti gyvulininkystės produktų pristatymo valstybei planą. Žymiai pakeltas gyvulių produktyvumas. Pereitais metais iš kiekvienos melžiamosios karvės vidutiniškai primelžta po 2,000 litrų pieno, šimtui karvių gauti 89 veršiukai, iš kiekvienos motininės kiaulės gauta ir išauginta po 18 paršiukų, šimtui avių — 150 ėriukų, iš kiekvienos avies prikirpta vidutiniškai po 3 kilogramus vilnos. Mūsų kolūkis 1951 metais iš gyvulininkystės gavo daugiau kaip 153 tūkstančius rublių pajamų.

Visuomeniniai gyvuliai aprūpinti žiemojimui tinkamomis patalpomis; jos šiltai įrengtos, aprūpintos ėdžiomis ir reikalingu inventoriumi. Pastatyta 62 karvių karvidė, kurioje įrengtos automatinės girdyklos ir transportas mėšlui išvežti bei pašarams išvežioti. Baigta statyti 150 kiaulių kiaulidė, kurioje yra mechanizuota pašarų virtuvė, fermos viduje įrengtas transportas.

Gyvuliams sudaryta tvirta pašarų bazė. Visuomeniniai gyvuliai aprūpinti stambiais, sultingais ir koncentruotais pašarais visam žiemojimo laikotarpiui.

Siekdami toliau sustiprinti kolūkį organizaciniu ir ūkiniu atžvilgiu, padidinti jo pajamingumą ir pakelti kolūkiečių gerovę, mes, apsvarstę savo galimumus, nutarėme išvystyti platų socialistinį lenktyniavimą už tai, kad būtų užtikrintas sėkmingas gyvulių žiemojimas ir sudarytos sąlygos visuomeninių gyvulių skaičiui toliau padidinti ir jų produktyvumui pakelti.

Prisipažino kalti

Penki namų savininkai prisipažino prie kaltės Queens County teisme, kad jie apgavingai gavo FHA paskolas. Kiti penki sakė neprisipažįstą prie kaltės.

Jie buvo patraukti atsakomybėn todėl, kad apgavingu būdu gavo $79,000 paskolų neva savo namams taisyti, aliejinius pečius dėti. Bet jie nieko nedarė, tik pasiėmė pinigus.

Apiplėšė Saks krautuvę

Fifth Ave. departmentinę Saks krautuvę nežinomi plėšikai apiplėšė ir išsinešė brangių auksinių daiktų $67,086 vertės.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Brooklyno Dariaus-Girėno paminklo žinios

Kaip atrodo, tai Dariaus-Girėno paminklas, įspudinga "flagpole", bus pastatyta šiemet ant Lituanikos Skvėro, kiek tai liečia to paminklo fondo komitetą. Kovo 28 d. komitetas turėjo susirinkimą galutinam nutarimui paminklo statymui. Ir nutarė, įdant paminklas būt statomas tuojaus. Komitetas pasirašė ant specialiai prirengtos rezoliucijos, įgalindamas veikiantį komitetą darbą pradėti tuojau, išpildant reikalingus formalumus miesto, New Yorko parkų departmento valdininkams, daryti kontraktus su statytojais ir imti fondo pinigus iš banko už statybos apmokėjimą.

Tai ištikrųjų buvo stebėtinas susirinkimas, net nesuprantama, kas tam paveikė. Per net tris metus po komiteto išrinkimo jokiu būdu nebuvo galima sušaukti didžiumos komiteto narių, kad būt galima galutiną nutarimą padaryti. Bet šį susirinkimą sudarė net du trečdaliai komiteto, pilnai užtenkant tarimus daryti. Tai buvo 20 narių, kaip nubraukta.

Nežiurint srovių ir politinių krypčių, beveik vienbalsiai, kaip susitarę, visi reikalavo statyti vėliavos stiebą (flagpole) tuojau, be jokių atidėliojimų. Paprastai, išvietintieji vis pridirbdavo nesmagumų, statydami reikalavimus, kad paminklas būt statomas formoj lietuviškos ambasados namo, konsulato, muziejaus ir tam panašiai, ir net su dviem vėliavų stiebais. Bet šį sykį jų atstovas, buvęs visos Lietuvos statybos ar ministeris, ar inspektorius prie smetoninio režimo, irgi pagyrė, jog tai geras sumanymas ir remtinas visų, idant flagpole stotųsi tuojaus už tuos pinigus, kiek dabar randasi fondo iždė, apie $5,600.

Iš dvidešimts komiteto narių tik vienas balsavo prieš plano priėmimą, ir vienas susilaikė nuo balsavimo.

Kiek plane matosi, stiebas bus įspūdingas. Nors ir brangumo laikais, bet už tiek pinigų, už apie $6,000, turėtų būti įspūdingas.

Ant stulpo pastolio bus išrašytas dedikacijos parašas granite arba vario lentoje, o gal ir lakūnų paveikslai mažoj formoj. Pati kartis bus apie 45 pėdų aukštumo, apie 8 colių storumo apačioj, 5 — viršuj. plieninė.

A. Gilmanas

Džiurės parinkėjas negali išsiaiškinti, kodėl joje nėra negrų ir darbininkų

Komunistų advokatas Frank Serri prispyrė prie sienos William Bormaną, federalės džiurės klerką. Serri reikalavo paaiškinti, kodėl džiurės sąraše nesiranda negrų, portorikiečių, darbininkų, kodėl džiurės sąrašas susideda iš turtingųjų klasės.

Bormanas negalėjo tinkamo paaiškinimo duoti. Jis tik aiškino, kad po to, kai 11 komunistų pasipriešino džiurės parinkimo sistemai, tai buvo padarytos tam tikros reformos dabartiniam teismui. Džiurės nariams vardai paimti iš balsuotojų knygų. Bet pats teisėjas Dimock pastebėjo, kad jis nemato reformos.

Advokatas Serri išrodinėjo, kad iš balsuotojų knygų vardai imta ne iš eilės, bet pasirenkant. Negrai, portorikiečiai, darbininkai buvo praleidžiami. Taipgi iš 9-tojo asemblinio distrikto, kuris skaitosi turtingųjų distriktu, daugiausia vardų paimta, o iš neturtingųjų apgyvento 14-to distrikto tik keli paimti.

Prosekiutorius David Marks bandė sulaikyti tolesnį džiurės sąrašo tyrinėjimą, bet teisėjas Dimock jo nepalaikė. Teisėjas pastebėjo, jog šis klausimas reikia iš pat pamatų išnagrinėti.

Viena poniutė, iš teismabučio eidama, isteriškai suriko: neleiskite į džiurę komunistų, rinkite amerikonus! Matyt, jai nepatiko, kam džiurės sistema tyrinėjama.

FILMOS

"With A Song In My Heart" —Roxy Teatre

Balandžio 4 d. Manhattano Roxy Teatre pradėta rodyti žavinga filma "With A Song In My Heart". Joje žvaigždžiuoja Susan Hayward, Rory Calhoun, David Wayne ir Thelma Ritter.

Stage show yra pritaikytas prie velykinio sezono, kur vadovauja garsusis dainininkas Bill Hayes, Senor Wences ir kiti.

Filma yra muzikalė, kurioje dainuoja Jane Froman savo paskilbusias dainas.

Nesiskubina nuomas užšaldyti

Miesto Tarybos Generalis Welfare Komitetas buvo pasižadėjęs užšaldyti nuomas Stuyvesant Town apartmentuose. Bet pasirodo, kad jis savo pažado nepildo.

Virš šimto motinų su vaikais atsilankė į Miesto Tarybos susirinkimą, kuriame šis klausimas buvo svarstomas. Jos nurodinėjo, kad Metropolitan Insurance Co. pasiryžo pakelti nuomas tuose projektuose.

Nepaisant to, šis klausimas buvo atidėtas ant toliau.

Šėrininkai nelaimėjo

Ilgoje legalėje kovoje Remington Rand kompanijos šėrininkai, kurie užvedė bylą prieš savo kompanijos viršininkus 1938 metais, nelaimėjo. Teisėjas Valente išmetė jų bylą.

Šėrininkai buvo apskundę savo kompanijos viršininkus už tai, kad jie 1936 metų streiko laiku dirbtuvę perkėlė į kitą vietą, tikslu sulaužyti streiką. Bet viršininkai teisinosi, kad ne tuo tikslu buvo tai daroma.

Šėrininkų advokatas pareiškė teismui, kad teisėjo Valente nuosprendis bus apeliuotas į aukštesnį teismą.

SKELBKITĖS LAISVĖJE

Užrašykit Laisvę Savo Draugui.

Keistesnė už apysaką drąsios dainininkės istorija.

JANE FROHMAN

"WITH A SONG IN MY HEART"

žvaigždžiuoja

Susan Hayward * Rory Calhoun
David Wayne * Thelma Ritter

o scenoje asmeniškai
Puikus Velykinis Vaidinimas
Bill Hayes ir Senor Wances
Nanci Crompton garsiame
povandeniniame balete ir daug kitų.

ROXY **7th Ave. ir 50th St.**

Ką veikė lietuvių taikos delegatai Washingtone

Kiek man teko patirti, tai lietuvių delegatai buvo pasidalinę aplankyti valdininkus ir įstatymdavius. Lietuvių buvo 4 iš New Yorko, 3 iš New Jersey, viena iš Clevelando, viena iš Chicagos. Tai tiek teko susieiti.

Kai nuvykome į Washingtoną, tai man teko prisidėti prie Queens Peace Counsil delegatų, kurie nusitarė atlankyti savo kongresmaną.

Reikia pasakyti, kad kongresmanai buvo iš anksto informuoti apie tai, kad pas juos atsilankys delegacijos.

Pirmiausia mes norėjome pasimatyti su L. Gary Clemente, bet buvome sekretoriaus informuoti, kad jis randasi namuose — serga. Vėliau mes bandėme pasimatyti su savo kongresmanu James J. Delaney, bet gavome pranešimą, kad jo čia nėra ir nežinia, kada grįš. Jo sekretorius McKiney priėmė mūsų pareiškimą.

Kaip 3:30 val. po pietų susirinkome į Turner's Sporto Areną. Tai buvo gražus mitingas. Delegacijų pirmininkai pateikė raportus iš aplankymo kongresmanų ir kitų valdininkų.

Kalbėjo garsusis Dr. W. E. B. Dubois. Jis pareiškė: Tarp 1817 ir 1917 buvo 204 karai. Tai buvo prieš Sovietų valdžios įsisteigimo laiką. Todėl aišku, kas karus ruošia.

Mary Ruzack raportavo iš amerikinės taikos konferencijos, kuri įvyko Uruguajaus sostinėje. Ji atžymėjo, kad didelė dauguma Lotynų Amerikos žmonių nori taikos, milionai pasirašo ant taikos peticijų.

Mrs. C. Bass, Progresyvių Partijos kandidatė vice prezidento vietai, susilaukė didelių ovacijų, kai jinai pasirodė su savo kalba.

Washingtone įvykęs balandžio 1 d. suvažiavimas pasilieka istoriniu įvykiu. Jis žymiai prisidėjo prie paikos išlaikymo.

Dabar svarbiausia visiems darbuotis už taiką.

Lietuvių delegatė

Rytoj paskaita apie tapybą

Prašome visų įsitėmyti, kad R. Baranikas suteiks klausovams daug gerų žinių apie tapybą. Jis aiškins tapybos stylius ir jų vystymąsi, apie senovišką realizmą ir ideologinę įvairių stylių reikšmę.

R. Baranikas, lankydamas tapybos mokyklas New Yorke ir Paryžiuje, gavo daug tuo klausimu žinojimo. Tai dabar jis mums galės perduoti.

Tad visi įsitėmykime, kad rytoj, balandžio 6 d., Liberty Auditorijoje ši svarbi paskaita bus publikai pateikta. Pradžia 3 val. po pietų.

LDS velykinė vaikų parė

LDS 200 jaunimo kuopa ruošia tradicinę vaikų parę sekmadienį, balandžio 6, Liberty Auditorijoje. Pradžia 2 val. po pietų.

Tėvai kviečiami suvesti savo vaikus į šią parę. Bet kurios LDS kuopos nariai gali savo vaikus atsivesti ir patys dalyvauti.

Bus visokių velykinių žaismių ir kiaušinių ritimas. Bus įvairių vaikučiams dovanų.

LDS narys.

Joseph Krziwda, 15 metų amžiaus jaunuolis, netikėtai buvo pagautas troko ant 152 gatvės Bronxe ir vietoje užmuštas.

Smerkia graikų patriotų žudymą

Graikų Amerikonų Taryba šaukia masinį mitingą pirmadienį, balandžio 7, Hotel Capitol, Carnival Room, 51 St. ir 8th Ave. Pradžia 7:30 val. vakare.

Kalbės Paul Robeson, kunigas Wm. H. Melish ir kiti. Rengėjai protestuoja prieš 4 kovotojų nužudymą Graikijoje. Kviečia publiką susirinkti ir prisidėti prie šio protesto.

Policistas mirė automobiliuje

Brooklynietis policistas Geo. Nielson savo automobilį sulaikė prie šaligatvio ant 128 St. ir 3-rd Ave., ir ten automobilyje numirė.

KASDIEN KARŠTI PIETŪS PAS

CHARLES VIGŪNAS

284 SCHOLES STREET
BROOKLYN, N. Y.

Taipgi puikus pasirinkimas
LIKERIŲ, VYNO ir ALAUS

Telefonas: HYacinth 7-9677

VISOKIAIS
APDRAUDOS REIKALAIS
Kreipkitės pas lietuvius.

ORMAN & MICHELSON

Gausite pilniausį, sąžiniška patarnavimą. Mes patikrinsime ar esate tinkamai aprūpinti apdrauda, ar jūsų apdrauda galuoja. Taip pat parūpiname tokios apdraudos, kokios jums reikia tinkamui apsaugojimui jūsų nuosavybės, namo, biznio, automobilio, ir tt... Mes taipgi atnaujiname išsibaigusią apdraudą. Pildome income tax blankas.

Parduodame visokius namus visose miesto dalyse

111-15 JAMAICA AVE., RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonai: VIrginia 9-0842 ir VIrginia 7-4111

Miesto darbininkai nepatenkinti

Šiuo metu, kai svarstomas majoro Impellitterio ir gub. Dewey susitartas budžetas, tai į Miesto Rotušę susirenka nemažai žmonių pasiklausyti ir prie progos savo mintį išreikšti.

Daugiausia nepasitenkinimo reiškia miestavi darbininkai, kurių uždarbis yra per žemas. Mokytojai daugiausia nepasitenkinimo parodo.

Miesto darbininkų unijos nusitarė turėti savo atstovus ir net pikietus balandžio 8, 9 ir 14, kai bus vėl šis klausimas svarstomas.

APVAINIKAVIMAS

Tai jis ir yra ADAM skrybėlė Velykiniam jūsų apsirengimui. Kas gi kitas, apart ADAM, galėtų suteikti jums skrybėles tokių šaunių pavidalų, ilgai laikančias vilnones, spindinčias spalvas, tokias didžiules vertybes. Kas gi kitas, kaip tik ADAM, didžiausias pasaulyje vyriškų skrybėlių verslininkas.

$5, $6, $7.50, $10.

ADAM HAT STORES, žiūrėk Telephone Directory.

Worcester, Mass.

Sekmadienį, balandžio (April) 6 d., Lietuvių svetainėje, 29 Endicott St., Hartfordo Laisvės Choro Dramos Grupė suvaidins sklandžią komediją: "Tetos Turtai." Mes visi turime problemų su turtais; ši komedija parodo kiek rūpesčių, persigandimų ir nusivylimų sukelia "Tetos Turtai," pasimojusiems juos išgauti. Vaidinimas prasidės 2:30. Kviečiame visus atsilankyti pamatyti vaidinimą ir smagiaia pasijuokti. — Rengėjai.

(66-70)

Liudininką padėjo po $25,000 kaucija

Teisėjas Leibowitz paskyrė $25,000 kaucijos Milton J. Fries, Atlantic Stevedoring Co. taimkyperiui, kuris yra labai svarbus liudininkas prieplaukų gengsterinio raketo tyrinėjimuose.

Subvės traukiniui užsidegus tuzinas žmonių tapo sužeista

BMT Sea Beach traukinys, važiuodamas Manhattan tiltu, užsidegė. Ugniagesiai pribuvę ugnį užgesino. Bet apie tuzinas žmonių teko į ligoninę nuvežti.

RANDAVOJIMAI

APARTMENTAS ANT RANDOS MERCHANTVILLE, N. J.

Išrandavosime 4 kambarių apartmentą tinkamai šeimai. Yra maudynė, suteikiame šilumą ir elektrą. Taipgi galima gauti ir garadžių. Randa $50.00 į mėnesį. Kreipkitės: J. A. BEKAMPIS, 502 Chapel Ave., Merchantville, N. J. Telefonas: Merch. 8-1082.

(66-70)

PEIST LANE DRUGS, Inc.

405 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.

Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiam reikmenys, įvairūs daiktėliai, ligonių kambariui reikmenys —už griežtai žemas kainas.

Receptų Specialistai:
MAX PEIST, Ph. G.
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EV. 7-6233

Kai Būnate Liberty Auditorijoj
Žinokite, Kad Esate Netoli Nuo

JOHN BALEŽENTIS

Patogi vieta, skanūs užkandžiai ir
GERIAUSI LIKERIAI, VYNAS IR ALUS

110-04 Liberty Ave., Richmond Hill, N. Y.
Telefonas VIrginia 3-9700

PETRAS KAPISKAS
IR
VINCAS SODAITIS
Pertvarkė ir pagerino savo
BAR & GRILL
32 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 4-8174

EGZAMINUOJAM AKIS
RASOME RECEPTUS
DAROME IR PRITAIKOME
AKINIUS

Drs. Stenger & Stenger
Optometristy
394-398 BROADWAY
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

Matthew A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MAarket 2-5172

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Gerai Patyrę Barberiai

Dr. A. Petrika
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS:
9—12 ryte; 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta